

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASARNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM.
1929. JANUÁR 9. SZERDA.

12 FILLÉR

Eljött a tettek ideje

mert immáron megmozdult az a tevékenység, mely évtizedek óta kísérti a várost. Mindig halljuk és mindig várjuk a teljesítés lehetőségét arra vonatkozólag, hogy valóban meglegyen Nagy-Debrecen, úgy, ahogy azt a modern korszellem megköveteli. Az utolsó tíz esztendő sok tekintetben fényes eredménnyel vitte előbbre ezt a debreceni álmot és ma már úgy áll a helyzet, hogy az álom valóban valóra válik. Mindenestre örömmel üdvözöljük a tettek elkövetkezésének idején azt a megmozdulást, a mely ezt a vágyunkat akarja megvalósítani. Sok baja, gondja, keserűsége és pótlásra váró hiánya van ennek a városnak, mely azonban a díszletes törekvésekben egyre szebb és szebb reményekre jogosíthat bennünket. Már, már látjuk a Tiszántul metropolisát, mint hatalmas, kereskedelmi, ipari és minden tekintetben vezető gépontot, hol a határ közelében reprezentáns értéke és erőssége kell, hogy legyen a magyarságnak.

Mi nagyon jól tudjuk és látjuk, hogy a vidéki városok között megvan az a titkos és hálás verseny, mely a városok fejlődését olyan szerencsés befolyásolja. Enélkül a verseny nélkül, mely életet és életet, lüktetést ad a vidéki városok életébe, el se tudnánk már képzelni az életet. Kell, mint a mindennapi kenyér. Kell, mert így a város vezetőségének az ambíciója átragad a város minden egyes polgárára és termi, hozza a tisztességes rivalitással együttjáró szorgalmat és kitartást.

Az a rengeteg szociális baj és orvoslásra szoruló szociális kérdés is csak így, csak ezzel a nemes versenyrel nyerheti el a megoldást. Eppen ezzel kapcsolatban szólalunk meg jelen alkalommal, mikor is a város új polgármestere programot adott az 1929-es esztendőre és ebben a programban éppen a nehéz ügyű szociális kérdések megoldásai vannak elsősorban kilátásba helyezve. Ott van például a lakáskérdés, mely a maga nemében olyan égető szükség a város társadalmi és szociális kérdésének, amilyen még kevés van. Mennyi nyomor, betegség pusztulhat el csirájában, ha éppen a lehetetlen körülmények és lakásoknak nevezett odukból tisztas, egészséges lakásokba kerülhetnek éppen a munkások. A lakás az, mely helyhez köti az embert és kedvet, kitartást ad az élethez még a megpróbáltatásban is. Hogy szeresse a családi fészket az a nehéz robotban dolgozó munkás, mikor a munkaidő után nem vágyhat haza, hiszen az otthon nem igazi meleg családi fészket, hanem nyomortanya, ahol a gyermek, az asszony a rettenetes életben csak a szenvedést, kört és nélkülözést találhatja

Munkában a szerb diktatura

Eltörölték Jugoszláviában a bírói függetlenséget és államtanácsot alkottak. — A horvát vezér elégedetlenkedő nyilatkozatot közlő lapokat elkobozták.

London, január 8. Sir Sidney Low, a Daily Mail mai számában erősen támadja a szerb diktatura kihirdetését.

— Nem a parlamenti élet tehetlenségében keresendő a krízis oka, hanem inkább az igazságtalan trianoni békeszerződésben, amely olyan joggatlanul sujtotta Magyarországot.

A horvátok nem szerbek, különböző a vallásuk, a nyelvük, az érdekeik. Horvátország, épügy mint Erdély, századok óta a magyar királysághoz tartozott. Horvátországnak Szerbiához csatolása nemcsak Magyarországgal szemben volt igazságtalan, hanem az új tulajdonosnak, Szerbiának is állandó bajokat és zavarokat okozott.

Mindaddig nem remélhető nyugalom sem Szerbiában, sem Kelet-Európában, amíg a szövetséges diplomaták megboesáthatatlan hibái és tévedései jóvá nem teszik.

ELTÖRÖLTÉK A BIRÁK FÜGGETLENSÉGET IS JUGOSZLÁVIÁBAN

Belgrád, január 8. A hivatalos lap külföldi kiadásban jelent meg, amely több királyi ukázt hoz nyilvánosságra.

A királyi rendeletek az ország néhány alapvető törvényét módosítják, így az első ukáz rendelkezik az államtanács felállításáról és megváltoztatja az állami ellenőrzésről szóló törvényt. Egy másik ukáz felfüggeszti az igazságszolgáltatásról szóló törvény hatályát olyképen, hogy az állam valamennyi bíróját és bírói állását az igazságügyminiszter rendelkezése alá kerül, aki saját hatáskörében dönt arról, hogy megerősíti-e állásukban a bíróságot, vagy más hivatali állásba osztja be őket.

A harmadik ukáz gazdasági ta-

nács felállításáról rendelkezik, ami már régi kívánsága volt a gazdasági köröknek, de edig nem tudtak megvalósítani.

Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány összeállításában hamarosan változások lesznek, így Spacho dr. a boszniai mohamedánok vezére, aki a Korosec-kormányban kereskedelmi miniszter volt, valószínűleg újból a kereskedelmi tárcára kerül, amelyet vasárnap a kormányalakítás alkalmával ideiglenesen vett át Drinkovics népjóléti miniszter. — Surmin zágrábi egyetemi tanár hír szerint szintén belép a kabinetbe.

Belgrád, január 8. A hivatalos lap ma esti rendkívüli kiadása ismét négy új törvényt hirdetett ki. Ezeknek egyike a bíróságokra vonatkozik és 62. szakaszban teljesen átalakítja a bíróságokra vonatkozó eddigi törvényeket. Megszüntetik a bírók függetlenségét, kimondja, hogy a bírók áthelyezhetők, nyugdíjazhatók, állásukból elbocsáthatók, vagy más szolgálati ágba felhasználhatók. A bíróságot a király nevezi ki az igazságügyminiszter előterjesztésére.

A HORVÁT VEZÉR NINCS MEG ELEGEDVE A MEGOLDÁSSAL

Zágrábi hírek szerint Macek tegnapi nyilatkozatával szemben ma kijelentette, hogy nézete szerint a kormány nem alkalmas a horvát kérdés megoldására. A régi szkuptsinai pártok képviselőinek az új kormányban való részvétele igazolja, hogy a kormány nem pártokon felüli, a kormányban helyet foglaló horvátoknak ő nem tolmácsolta volna, hogy tárcájukat elfogadják. Azokat a zágrábi lapokat, amelyek a nyilatkozatokat közölték, kitétel nélkül elkobozták.

A HANGULAT ZÁGRÁBAN.

Zágráb, jan. 8. A hangulat a belgrádi államesiny dolgában immár hűvösebb, semmint az első órákban a király elhatározásának közléte után. Általában az a meggyőződés uralkodik, hogy Horvátországnak csak negatív értelemben, és pedig a Vidovdan-alkotmány eltörlését illetően lett igaza, míg az új alkotmány aligha fogja meghozni a horvát óhajok teljesülését. A hangulat erősen tartózkodó.

MEGDÖBBENÉS ROMÁNIÁBAN.

Bukarest, jan. 8. Az itteni politikai pártok nagy megdöbbenéssel fogadták a jugoszláviai események híreit. A diktatura kihirdetésében nem egy örvendetes megoldást látnak, hanem a jövő nagy mementóját az új állam megalakulásának tizedik évfordulóján. Mindaz, ami eddig történt, — vélik itten — csak előcsatározás volt; ez a mostani kirobbanás viszont az állam belső bajainak egész komplexumát a világ elé tárja és további surlódások kuforrásává lehet. Senki sem hisz itt abban, hogy Belgrád nyugalma tartós lehet és senki sem bizik abban, hogy a horvátok beérnek ennyivel. Ők szabadságot akarnak, nem pedig narotikumot. De a nagy konsternáció tulajdonképpen oka az, — hogy Románia belső életében igen sok hasonló megnyilatkozást látnak. A pártok itt sem viseltetnek megértéssel egymás iránt, a legkisebb kérdésekben sem tanúsítanak engedékenységet egymással szemben, a türelmetlenség tetőfokán áll és a korrupció nagyobb, mint volt hármikor.

meg, míg a munkában elfásult férj menekül az alkohol, az olcsón mérgező szórakozások helyére. A lakáskérdés megoldásával egyszerre hihetetlen tempóban haladhatna a többi égetően fontos kérdéseknek a megoldása is. Azért üdvözöljük örömmel ezt a tervet és azért hiszünk, hogy immár elérkezett a tettek ideje.

Aztán más oldalról ott van a külsőségek ügye, mint a megoldatlan és örökké kísértő kérdések özöne. Ma a legtöbb kertészen a debreceni polgár alig érez többet a város kulturális fejlődéséből, mint egy alig jól rendezett község polgára. Se jó utja, se jó ivóvíze, se semmi más olyan kényelmet adó rendezettség nincs, amire méltán büszke lehetne, mint debreceni pol-

gár. És most végre ezek a mostoha gyermekei a város is sorra kerülnek és méltó, igazságos elbánással megkapják az őket megillető járandóságokat. Rendezik a külsőségeket és tisztességes utakkal látják el, vagyis erősebb és tartósabb kapcsolatokkal foglalják be a város életébe ezeket a részeket is, mint ahogy meg is érdemlik.

A népoktatási kérdés is ez év programjában szerepel, mint olyan, melyet feltétlenül megoldással viszik dűlőre. Ha csak ennyit említenek meg a sok felvetődő és megoldásra kiszemelt kérdés közül, már is láthatjuk, hogy Debrecen a legsebbebb programmal halad az új esztendőbe. Várjuk és lessük a lehetőségek szerint a tervek megvalósulását mert ezek a tervek a meg-

valósulás után egy nagy lépéssel visznek bennünket előre a nagy Debrecen eszméje felé.

Most a tettek idején, mikor megmozdult szívvel és megmozdult akarattal, minden tehetséggel és minden rendelkezésre álló eszközzel akar munkálkodni a város vezetősége a jólét, a boldogulás jegyében a város polgárainak javán, nem mulaszthatjuk el, hogy fel ne hívjuk ezeket az igen fontos ügyekre olvasóink figyelmét, hogy látván lassanak és halljanak mind arról, ami a közeljövőben már debreceni valóság lesz, mely közelebb hozza mindnyájunk hő és igaz reményének megvalósulását, Nagy Debrecen idejének eljöttét.

Vass miniszter nagyszabású beszéde a nagy magyar unióról, a magyarság sorsáról és a szociálpolitikáról

Győr, január 8. Dr. Vass, népjóléti miniszter ma délelőtt adta át hivatalosan rendeltetésének a Szentháromság központi legutóbb épült két új pavillonját: a 120 ágyas belgyógyászati és a 230 ágyas ideg- és elmegyógyászati pavillont.

A miniszter tiszteletére a város házában ebéd volt. Höfer Vilmos főjegyző köszöntötte a minisztert. Beszéde során lehullott a lapel dr. Vass József arcképeről, melyet a város házából festetett.

Dr. Vass miniszter halás szavakban és meghatottan mondott köszönetet a kedves meglepetésért. Az ebéd során az első pohárköszöntőt dr. Szauter Ferenc polgármester a népjóléti miniszterre mondta.

Vass miniszter válaszában többek közt ezeket mondta:

— A szociálpolitikának sokféle ágazata van, amelyek nem kerülnek ki a kormány figyelmét. A múltban sokkal több gondot fordítottunk a szociáldemokrata elmélet leküzdésére, mint a szociális kérdések gyakorlati megoldására. A szociáldemokrata elmélet ma már tulajdonképpen saját körében sem élvezi azt az evangéliumszerű hitelt, amelyet elővezett különösen ifjúságának első évtizedében. Bár igazságos ember lévén, tárgyilagosan megállapítom hogy a szociáldemokrata elmélet megszületésének első évtizedében termékenyen hatott a szociális kérdések tárgyalására és tárgyalóira. Ma a szociáldemokrata elméletnek nincs oly fontossága, mint volt akkor, amikor akcióba próbált lépni. Kéne és anélkül, hogy több ismeret vitte volna a tömegek lelkébe, csak a szervezeti öntudatot igyekezett kivívogatni és ezzel a dinamizálással, a politikailag is ható erővel vitte előre a szervezett tömegeket. Ezt is érdemül írom fel. Abban az időben semmiféle más tényező nem karolta fel akkora hatékonysággal az alsó rétegeket, a tökével szemben álló munkás-retegeket, mint ez a — nézetem szerint is — téves irányzat.

— *Allam és egyház, a társadalom nem tartották eléggé fontosnak ezt a kérdést és akkor a szociáldemokrata elmélet karolta fel az végeredményében, tehát mégis csak az emberiség nagy átlaga jólétének emelésére szolgált. A szociálpolitika elé egészen más célokat kell kitűzni. Kb. azt, amit én mindig a szolidaritás elnevezéssel említettem. A társadalomban bizonyos egyensulynak kell lenni, — hogy harmónikus lehessen a társadalom fejlődése. A gazdagságot nem látom, vagy csak itt-ott látom. A Miserere szinte nemzeti szóltár-rá lett a háború és a forradalmak után. Nemcsak a háború és a forradalmak okozták ezt, amelyek meggondolatlanul durva és romboló kézzel emésztették fel a gazdagságot és tenyészítették a szegénységet, hanem azok a kezek is, amelyek történelem bizonyításra érezték magukat hivatottaknak s a háború befejezése után békefelkiáltással, szerződésük gyártásával helyzeteket teremtettek Európában, amelyekbe mintegy történelmi szántóföldbe, véres barázdáiba belévetették a szegénységnek termőmagvait. Nagy baj, amikor valaki a véres barázdákba könnyűlő azott magvakat vet el, mert ezekből s aki békét akart teremteni, a béke vetése helyett a háború szörnyű aratását várhatja. A békekötések azok a tényezők, amelyek gazdagság és szegénység koefi-*

ciensét amióta megváltoztatták, a nemzet intelligens társadalmának magának is meg kell próbálni megtalálni saját boldogulása feltételeinek tényezőit.

— *A háború és a békekötések után eltelt 5 év végén leltározni kellett, még pedig a gondos kereskedő lelkiismeretével, egy darab föld maradt nekünk, megfosztva kincseitől s ezen a földön maradt 8 milliónyi magyar, ezenkívül nyom bennünket ezer év tradíciója, hagyományja, mert hiszen itt állunk a Duna-Tisza közepén a világ történelem legnevezetesebb vízi útjának középső folyásánál, tehát hatalmi pozícióban. Ide vezetett bennünket az Isten keze s a háború véres keze nem tudott bennünket kibillenteni, hivatásunk van tehát. Világtörténelmi ut ez és mi itt vagyunk, ezer év tradíciója, mint örökség van a lelkünkön és a*

vállunkon, eldobjuk-e vajjon magunktól apáink emlékeit? Elfeledhetjük-e apáink örökének kötelező erjét. Történelmi hivatást vettünk át a történelmi leltárral, ami kötelez bennünket, vállalnunk kell annak dicsőségét, amelyet elhomályosítani nem tud senki, de minden terhét is. Döntenünk kellett az elsőt év után, hogy leszünk-e abortívusai a történelemnek, vagy pedig legitím gyermekei, örökösei, nemcsak a múltnak, de a jövőnek is?

— *Az utóbbi mellett döntöttünk és vállaljuk érte a felelősséget, a sok adót fizető, vérző kálváriás életet éljük itt s a történelem előtt tudjuk, hogy nem átkozzák meg sirjainkat azért, hogy 1925-ben nem engedték átalakítani apró bal káni államná nemzetünket. Ebből ered a mi szociálpolitikánk, amelybe belekapcsolódik az egész nem-*

Magyar területen ereszkedett le egy jugoszláv katonai repülőgép

Taksony határában ma egy jugoszláv katonai repülőgép ereszkedett le. Amint a pilóta mondta, a ködben eltévedt az irányt, tévedésből került magyar területre és itt gépmotorhiba miatt kényszerleszállást végzett. — A gép őrizetbevételére és a pilóta igazoltatására iránt a kellő lépéseket megtették.

Külön tudósítónk jelenti: Tegnap este Taksony község fölött egy idegen jelzésű és külsejű repülőgép kerengett, majd hosszas körözés után leszállt a falu határában elterülő mezőn. — A község lakói azonnal körülfogták és csodálkozva látták, hogy egy jugoszláv katonai repülőgép.

Azonnal értesítették a csendőr-

seget, amely hamarosan kiérkezett. A repülőgép pilótája jelentkezett a csendőrök vezetőjénél és előadta, hogy gépe jugoszláv hadi repülőgép, ő pedig jugoszláv katonatiszt. Felrepült, a levegőben azonban eltévedt és csak későn vette észre, hogy Magyarország fölé került. Mikor vissza akart fordulni, hirtelen üzemmávról következett be és kénytelen volt leszállni.

A csendőrség udvarias formában őrizetbe vette egy a gépet, mint a pilótát és azonnal érintkezésbe léptek a budapesti Légügyi Hivatallal, hogy utasítást kérjenek a követendő eljárásra vonatkozólag. A Légügyi Hivatal válasza azonban a késő éjszakai órákig nem érkezett meg.

A kultuszminiszter felvetette tervét egy ötödik egyetemnek

Már is megindult a küzdelem Miskolc és Sopron között, hogy hol legyen az ötödik egyetem.

Ismeretes a Kultuszminiszter legújabb terve, amelynek alapján az ötödik egyetem felállítását válnak esedékessé. Ez a terv ma már a lehető legkomolyabb formában jelentkezik és megvan majdnem minden eshetőség arra, hogy rövide-

sen keresztül is megy ez a terv és valóság lesz belőle és a négy egyetem mellé még egy ötödiket is fel fognak állítani, ami tulajdonképpen nem is igen jelentene többletet és így megszűnnének az akadémiák és lenne az ötödik egyetem az or-

zet, mert örökösek vagyunk valamennyien, katolikusok, lutheránusok, kálvinisták, zsidók, vagy bármilyenek, mert ezer év örökének osztályosul, ha magyarnak tekint magát, akkor benne kell lenni a nagy magyar unióba, mert örökös és osztálytárs. Ez a mi szociálpolitikánk, — ezért kívánom igénybe venni a nemzetet egysége alapján erejének teljességével. — *Ezer év óta járjuk a kálváriát, nem is tudom megmondani, hogy a stációkból mennyi fogott már el, a bibliai kiáltás szavával kérdem: Bástyaőr, mennyi van még hátra a magyar éjszakából? Mert nem tudom, éjjel van-e, hajnal jön-e, hallatszik-e már az első történelmi kakasszó, nem tudom mennyi a stáció mögöttünk, mennyi előttünk, csak azt tudom, hogy állomásra állomásra végig járjuk a kálváriát s ha térdem állva kell is megtenni az utat, a legutolsó stációig, amely a feltámadáshoz vezet, hát akkor megtettük, bizakodva az utolsó stációig.*

A miniszter beszéde végén hosszas és meleg ünneplésben részesítették.

szágbán.

A terv miután nyilvánosságra került, már is megindult a küzdelem két vidéki város között az új egyetem megszerzésére, ami bizonyára előnyére válna az illetékes városoknak minden tekintetben. Ez a két rivális város most mindent megmozgat, mindent megpróbál, hogy a tervezett egyetemet megkaphassák. Szinte harc van már a két város között, de hogy merre fog eldőlni a szerencse, még sejtetni is alig lehet. Mindkét akadémiai város, mindkét a fejlődés haladás legszebb útján van és hát mindkétnek meg lehet egyforma joggal az esélye is.

Miskolc és Sopron a versengő ebben a küzdelemben. A helyi lapok Miskolcon is, Sopronban is megkezdtek a küzdelmet és érveket vonultatnak fel az egyetem megszerzéséért. Miskolc természetesen az evangélikus akadémia jogán követeli az egyetemet, és már is mozgósít minden erőt, hogy keresztülvigye öhajtságát. Sopron pedig már is panaszkodik Miskolcra, — hogy még az evangélikus teológiai fakultást is el akarja tőle venni. Persze ezek a harcok még csak sejtetik azt a nagy küzdelmet, mely ebben a kérdésben ki fog eldőlni. Nekünk egyelőre nincs más hozzászólásunk, csupán csak várjuk az események fejlődését és figyelemmel kísérjük a két várost, a mint megkezdte és folytatja a küzdelmet a csak tervbevett egyetemért is.

Magyarország ifjúsági birkózó bajnoksága.

Kisközépsúly: bajnok: Szűcs Sándor (MÁV), 2. Kálmán (UTE), 3. Kurucz (Szeged).

Nagyközépsúly: bajnok: Szalay (UTE), 2. Szepes, 3. Malomvidi (MAC).

Nehézsúly: bajnok: Kamarás (MTE), 2. Kurucz (Szeged), 3. Méhes (MAC).

HORTORÁGYI JUHTURO

Mindenütt kapható! Termelői:

Orsz. Magyar.

Teljesítkezési Központ

Budapest, 14. Horthy Miklósnál 119 121.

Bőde csemegeárui elismerten kiválóak.

1° fokhagymás abált szalonnájáról

pedig az egész város beszél.

Kossuth-u. 57.

Csapó-u. 10.

Telefon 9-54.

Telefon 6-77.

Nagyszabású városfejlesztési program kerül végrehajtásra ebben az évben

Sor kerül a külsőségek kívánságainak teljesítésére is. — Uj iskolákat, közutakat és gyalogjárókat létesítenek a külsőségen.

A Csapó ucca végén a laktanyával szemben hat kislakásos háztömböt építenek A takarékosági bizottság hozzájárult a nagyszabású terv végrehajtásához

Bajba jutott, vagy nehéz sorsban élő embernek bizony jól esik, hogyha akad olyan megértő lélek, aki osztozik bajában, bánatában, nehéz sorsában. Még jobban esik, ha olyan szavakat, kijelentéseket hall, amelyek azt ígérnek, hogy igyekeznek segíteni az ő baján. — De mennyire jól eshetik, ha nem ígéretek kell csak hallgatnia, hanem olyan férfiu áll eléje, aki azt mondja: én nem ígerek semmit, nem mondok hangzatos nagy szavakat, amelyek hallása jól eshetik ugyan, de az ígért be nem váltása annál nagyobb keserűséget okoz, hanem amit csak anyagi erőnk enged, ime mindent megteszek, hogy az életeteket kellemesebbé, a szükségeket elviselhetőbbé tegyem. Ha nincs ivóvízetek, kutakat furatok; ha eddig sárban, vízben jártatok, utakat építettek; ha gyermekeiteknek téiben, viharban messzire kellett iskolába járniok és emiatt legközelebb egészséges iskolát építettek. — Mindennek ellenére az adófillérekkel gondosan és takarékosan bánnok, pénzeteket csak arra költöm, amire szükséges és ami a legsürgősebb.

Szinte jól esik végig tekinteni a városi tanácsnak azon a javaslatán, melyet Zöld József főjegyző terjesztett a takarékosági bizottság elé, annak tegnap délelőtti ülésén. És, hogy ez az előre elkészített program jó és helyesen átgondolt volt, azt mi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy a bizottság minden egyes tagja egyhangulag és felszólalásaikban a legnagyobb helyesléssel járult hozzá a javaslatához és tette azt magévá.

A bizottság nem is foglalhatott másképen állást, mert hiszen meg lehet állapítani, hogy azokat a beruházásokat mind a nép legszélsebb rétegeinek érdekében az eddig elhanyagolt külsőségek fellendítése és az elemi népoktatás és ismeretterjesztés érdekében fogják felhasználni.

Ime dr. Vásáry István polgármester nem ígér, nem tesz nagyhangú kijelentéseket, hanem cselekszik.

A takarékosági bizottság dr. Vásáry István polgármester elnöklése alatt tegnap délelőtti tartotta meg ülését, melyen Zöld József főjegyző terjesztette elő a tanács javaslatait.

A 3.400.000 dolláros kölcsön revidálása alkalmával a törvényhatósági bizottság az annak előtte már elfogadott és jóváhagyott programból törölt bizonyos tételeket. Törölte például a főgyűjtő csatorna beoltására előirányzott 260 ezer pengőt, a szeszfőzde berendezésére szánt 5000 pengőt, a szikgáti tehenészetre előirányzott 160.000 pengőt és az Augusztia-Szanatóriumhoz vezető út költségeire előirányzott 363.160 pengőt, összesen: 788.160 pengőt.

A közgyűlés arra utasította a városi tanácsot, hogy ennek az összegnek felhasználására nézve sürgősen tegyen javaslatot a takarékosági bizottság meghallgatásával.

Zöld József főjegyző itt aztán bejelentette, hogy voltaképpen nem 788.160 pengő áll rendelkezésre, hanem 1.252.900 pengő. Ennek az a ma-

gyarázata, hogy az előző programok során a rendelkezésre álló összeget teljesen nem merítették ki, egyik-másik programtételnek végrehajtása során megtakarítás mutatkozott és a dollárkölesönök visszafizetésénél jelentékeny árfolyam nyereség mutatkozott, úgy hogy ezekből 1.252.900 pengő áll a rendelkezésre.

Ehez járul még az, hogy az előprogramokban ugyancsak megállapították, hogy a városgazdai hivatal felépítésére és a teleknek a planirozására összesen 476.000 pengőt meg is szavaztak.

A tanács arra a meggyőződésre jutott, hogy a fogattartás ezt a nagy befektetést nem bírja el. A takarékoság és célszerűség szemellett tartásával sokkal célszerűbb megoldást javasol, nevezetesen azt, hogy a Ghillányi-laktanya — amelyet most a csendőrség bérel — ez év végén felszabadul és a fogattartás ügyét ezeknek az épületeknek felhasználásával rendezzék el. Erre a célra a tanács 467.000 pengő helyett csak 167.000 pengőt vesz számításba, amely összeg előreláthatólag elegendő lesz az ottani épület-átalakításokra, cselédházak alakítására és 2-3 autónak beszerzésére.

Itt is marad tehát még 300.000 pengő, úgy hogy végeredményben 1.552.900 pengőre rug az az összeg, amire nézve javaslatot kell tenni.

Ennek az összegnek felhasználására vonatkozólag a program-pontok a következők:

A külsőségeken 28 közutat furatnak.

Már a közgyűlés elrendelte, hogy a program megalakításánál elsősorban a külsőségi kutakat és a külsőségek ivóvízzel való ellátását kell számításba venni. Erre nézve a városi tanács azt javasolja, hogy a később majd részletesen kimutandó helyeken 22 furott kutat és 6 vízvezeték kutat építsenek. Erre a célra 135.000 pengőt irányoztak elő.

Itt azonban megbízást kér a tanács arranzéve, hogy dolgozzon ki rendszabályt arra vonatkozólag, hogy az érdekeltek a víz használatáért valamely méltányos járadékot fizessenek. Az ilyen módon befolyó összeg felerészét a meglévő

kutak fenntartására fordítják, a másik felét a kutak szaporítására használnák fel.

A laktanyák karbantására 300.000 pengő.

A laktanyák a forradalmak, az oláh megszállás alatt teljesen lerongyolódtak és erre a célra a költségvetésben évenként 100.000 pen-

Ball-Band Indiana hócipő

Szenzációk!

Divatcipőjei

Egyedüli árusítóhely Debreczenben

Benyáts cipőosztály

Gyári talpbavésett ár minden pár cipőn.

gőt irányoztak elő. A mostani költségvetés tárgyalása során azonban a közgyűlés az előirányzott 100.000 pengőt törölte és azt mondta, hogy ami még a laktanyák javítására szükséges, azt ebből a költségből kell fedezni, hogy a laktanyák már az idén teljesen jókarba hozhatók legyenek, különös tekintettel arra, hogy most már a kincstár is a multhoz képest sokkal tekintélyesebb bértérítést fizet. Erre a célra 300.000 pengőt vetek számításba.

Uj külsőségi iskolák.

A javaslat szerint a Nyilastelepre szükséges egy 8 tantermes, a Csapókerthe egy 6 tantermes és a kónyai Alvinczy-térre egy 2 tantermes külsőségi iskola. E 16 tanterem építési költségének 40% — 150.000 pengő, amit fedezni kell, a másik 60%-ot a kincstár fizeti. — Ezeket az iskolákat az egyháznak adják át és a református egyház tartja majd fenn azokat.

A II. számú gazdasági iskola.

Ma már a II. számú gazdasági népiskolának 700-nál több növendéke van. Ezért ezt is 2 tanteremmel, szolgálakással és gazdasági melléképületekkel kell felszerelni. Kibővítésére 61.500 pengő szükséges.

Egyéb szükségletek.

A program szerint 3 tanyai szőlészői lakás építésére szükséges 45.000 pengő.

Három utcai nyilvános illemhely építésére 30.000 pengőt irányítanak elő. Ezeknek a helyét még nem határozták meg. Valószínűleg egyik a Külsővásártérre kerül, ahol heti és országos vásárok alkalmával nagy szükség van rá.

45.000 méter gyalogjárót építenek a külsőségeken.

A kertészeknek, telepeknek, külsőségeknek körülbelül 45 kilométer hosszúsági gyalogjáróval való ellátására szükséges 300.000 pengő. Erre a célra itt a kölcsönprogramban fel van véve 150.000 pengő, azaz a számítás, hogy a gyalogjáró költségének másik felét a telektulajdonosok megtérítik, mert hiszen ez a belsőségeken is így van.

A takarékosági bizottság itt azt javasolja, hogy a lehető legolcsóbb burkolatnemet kell választani, — hogy ez a 45 kilométer hosszúság esetleg még növelhető legyen.

Egyéb utcarendezések.

A Rother-utca rendezésére már meg van szavazva 3000 pengő. Az Erdősor és a Bessenyei-úti csatorna már közgyűlési határozattal el lett fogadva, kormányhatósági jóváhagyást is nyert a 73.400 pengős költség.

A homokkerti vasúti felüljáró költségeihez 4000 pengővel járulnak hozzá.

Öreg akar lenni?

Akkor igyon reggel erős

este gyengébb

Teát.

Ezt pedig vegye meg

ZSATKÓNÁL

Szent Anna és Batthyányi-u. sarok.

Fél millió pengő a köztemető létesítésére.

A köztemető mielőbbi megnyitása érdekében a legszükségesebb be rendezési célra 150.000 pengőt irányoznak elő. Itt a takarékosági bizottság azt javasolja, hogy a mennyiben a költség programban bárhol megtakarítás mutatkoznék, — figyelemmel a temetők tarthatatlan helyzetére és az ott uralkodó kétségbeejtő állapotokra, a megtakarítások is a köztemető céljaira foglaltassanak le.

Egyébiránt már a közgyűlésnek határozata van, amely kormányhatósági jóváhagyást is nyert, hogy a köztemető létesítésére az annak idején éppen temető céljaira kijelölt Kónya és kincseshegyi ingatlanok eladási ára szintén a köztemető céljaira fordítandók. A tanács számítása szerint ezeknek az ingatlanoknak felparcellázása folytan mintegy 300.000—350.000 pengő eladási ár remélhető, úgy hogy összesen a köztemetőre félmillió pengőt szántak.

A Tisza István tudományegye-

tem központi épülete előtti tér rendezésére azzal az utasítással, hogy csak a legegyszerűbb kivitelben végzendő el a munka, 90.000 pengőt vettek számításba.

Ujabb 60 kislakást építenek.

A városgazdai hivatal újabb megoldásával 300.000 pengő szabadul fel és jelölhető ki más célra. A városi tanácsnak az a javaslata, hogy a még mindig égető lakásínség enyhítésére a Vilmos császár laktanyával szemben levő üres városi telekre 10, egyenként 6—6 lakást, összesen tehát 60 lakást tartalmazó 1 szoba, konyha, hamara mellékhelyiséges kislakásos házat építsenek.

A Zöld József főjegyző által előterjesztett programhoz a bizottság tagjai hozzászóltak ugyan, de valamennyien lelkesedéssel járultak hozzá és javasolják a közgyűlésnek is a program elfogadását. Ha a közgyűlés elvben ezekhez hozzájárul, a tanács minden tételre vonatkozólag részletes költségvetést és tervet nyújt be.

Tíz és huszpengős aranyat, öt és két-pengős ezüstiöt készít a pénzverde

Hungária vagy Turul lesz az új aranypénz neve.

Az illetékes hivatalokban hónapok óta folynak egy igen érdekes pénzügyi terv ekzsztülvitelét célzó előmunkálatok. A pénzügyi kormány ugyanis elhatározta, hogy az egypengős ezüst, 50, 20 és 10 filléres nikkell pengék után kibővíti az érepénzforgalmat: 2 és 5 pengős ezüstök, valamint 10 és 20 pengős aranyak verését tervezik. Az illetékeseket elgondolásukban az a cél vezeti, hogy mintán valutánkat már végleg stabilizáltuk, és az érepénzek teaurálására nem kell számítani, a pénzszközök forgalma is a békebeli színvonalra emelkedjék,

ennek bekövetkezését a 2 és 5 pengős ezüst, valamint a 10 és 20 pengős arany jelenti. Az új aranypénzek rajza művészes lesz. Magyar ornamentikával diszitett keretben valószínűleg Hungáriát fogja ábrázolni. Lehet azonban, hogy turulmadár képe disziti az új aranypénzt. Ettől függ majd, hogy a Lajos vagy Napoleon aranyak mintájára, Turul vagy Hungária néven vonul be a nemzetközi forgalomba az új magyar arany, hogy a világpiacon is dokumentálja a magyar gazdasági élet megerősödését és rendezettségét.

Földessy Ilonkát kívánságára dr. Ungár Margit, az első magyar nőügyvéd fogja védeni a debreceni kir. törvényszék előtt

Befejezte az ügyészség a vizsgálatot Földessy Ilona gyermekgyilkossági ügyében.

Még élénken a közönség emlékeztében él az a nagy feltűnést keltett gyermekgyilkosság, amelyet Földessy Ilona, a jó családból származó, rosszra tевédt fiatal leány követett el az elmúlt év őszén.

Amint ismeretes, Földessy Ilona abban az időben, amikor a végzetes ballépés történt — amelynek következménye a gyermekgyilkosság lett — az egyik debreceni leánynevelő-intézet növendéke volt — Szülei, akik jómódu földbirtokosok, csak akkor szereztek tudomást gyermekük szerelmi viszonzáról, amikor annak már következményei mutatkoztak. A család ekkor megszakított minden összeköttetést a rosszra tевédt leánnyal, aki egyre jobban lezüllött. — Mindenkitől elhagyatva adott életet a debreceni klinikán törvénytelen gyermekének.

Onnan a menhelyre ment, ahol két hónapig talált menedéket lánygyermekével együtt. Ezután kétségbeesetten keresett állást, de minden igyekezete hiábavaló volt, törvénytelen gyermekével sehol sem tudott elhelyezkedni. A két hónap elteltével — amikor elhagyta gyer-

mekével együtt a menhelyet — megérlelődött benne az elhatározás, hogy elpusztítja gyermekét.

A továbbiak már ismeretesek olvasóink előtt. A gyermek holttestét a Csónakázó-tóban találták meg. A nyomozás szálai hamarosan Földessy Ilonkához vezettek, aki először ugyan tagadta a gyermekgyilkosságot, de később bevallotta. A terhelő bizonyítékok sulya alatt megtört a jobb sorsra méltó fiatal leány. Beismerte, hogy Mária nevű kislányát ő dobta bele a Csónakázó-tóba.

Azzal védekezett, hogy a csecsemő akkor már halott volt. Amikor a tó mellett elhaladt, — mondotta — vette észre, hogy a gyermekben már ninesen élet, nem lélegzik, tehát tulajdonképpen nem követett el gyilkosságot, mert csak a gyermek holttestét vetette a vízbe.

A törvényszéki orvos megállapítása azonban nem egyezik ezzel a

vallomással, mert a boncolás során megállapították a kis holttesten található nyomokból, hogy a gyermek gyilkossága áldozata lett.

A debreceni királyi ügyészség az óriási érdeklődéssel kísért ügyben nemrég fejezte be a vizsgálatot. — A debreceni királyi törvényszék előtt Ungár Margit dr., az első magyar nőügyvéd fogja védeni Földessy Ilonát. Ez a körülmény erősen felszítja az érdeklődést az amugy is szenzációsnak

ígérkező ügy iránt.

Ungár Margit drt Földessy Ilona kérte fel védőjéül, miután azt kívánja, hogy női ügyvéd védje.

A debreceni királyi törvényszék a közeljövőben tüzi ki a szenzációsan érdekes gyilkossági ügy tárgyalását. — Általános érdeklődés kíséri Ungár Margit dr bemutatkozását, akinek ez lesz az első nagyobb ügye, amellyel diplomája megszerzése óta a bíróság előtt szerepel.

MILODIN

arckenöcs szappan, poudr használatával bámulatos eredményt ér el. Kérdezze kitünő hatásáról hölgyismerőseit.

Amerikában és Magyarországon Törvényesen védve!!

Már 50 filléres téglékben is kapható.

Kérje és beszerezhető minden gyógyszerár- drogéria és illatszerárban.

Főelárusító: Jeszenszky Andor

Debrecen, Kossuth ucca 1. Telefon 7-71

25 Wertheim kasszát furtak meg Szolnokon

Szolnok városát napok óta rendkívül izgalomban tartja azoknak a kasszafúrásoknak a sorozata, amelyet példátlan ügyességgel és bámulatos vakmerőséggel követ el egy jól megszervezett bünszövetkezet.

Néhány nappal ezelőtt jelentették a szolnoki rendőrségnek, hogy megyeháza épületében lévő Szolnokmegyei Takarékpénztár Wertheim-kasszáját ismeretlen tettesek megfúrták és több ezer pengőt raboltak el.

Alig indult meg a nyomozás, alig kezdtek hozzá a tettesek kipuhatolásához, máris újabb kasszafúrás híre érkezett a rendőrséghez. A következő nap már öt kereskedő jelentette be a szolnoki rendőrkapitányságon, hogy Wertheim-kasszájukat kifosztották és minden értéket elraboltak belőlük. Így ment ez napokon keresztül, úgy hogy eddig körülbelül 25 kasszafúrásról ér-

kezett hír a rendőrségre.

A szolnoki kapitányság nagy apparátussal látott hozzá a nyomozáshoz, de hiába kutatta a tetteseket.

Mialatt a nyomozás folyt a kasszafúrók nem szüntették meg működésüket. A vakmerő gonosztevők egyik Wertheim-szekrényt a másik után fúrták meg és rabolták ki. Végül is a rendőrség egy szokatlan és amerikai ízü rendelkezéssel próbált meg védekezni a kasszafúrók bünszövetkezetével szemben; mindazokba az irodákba, üzletekbe, vállalatokba és közhivatalokba, amelyekben Wertheim-szekrényben őrzik a pénzt, egy detektívet és egy rendőrt rendelt ki. A detektívek és rendőrök éjjel-nappal, megszakítás nélkül őrzik a kasszákat. Szolnokon tehát ma az a furcsa helyzet, hogy minden Wertheim-szekrény előtt egy rendőr és egy detektív áll.

A valorizált életbiztosítások kifizetésére kölcsönt kérnek a biztosítótársaságok

Ismeretes, hogy azok a biztosítótársaságok, amelyek nem foglalkoznak életbiztosítással, vagy amelyek életbiztosítási állománya egészen csekély, nem tartják igazságosnak, hogy nekik is kell viselniük olyan üzletek valorizálásának terhét, amelyekkel nem foglalkoztak és ezért azt kívánják, hogy a törvény végrehajtási utasítása tegye lehetővé a valorizált összegeknek azonnal való kifizetését.

A biztosítótársaságok érdekképviseletével folytatott tárgyalások azzal az eredménnyel ajrtak, hogy az egyes intézetek a jelentkezők alapján összeállítják a rájuk eső valorizációs teher nagyságát és ezeket a kimutatásokat terjesztik a pénzügyminiszter elé.

A valorizálásra igényjogosultak

jelentkezése december elsején jár le és azóta az intézetek ennek a kimutatásnak az összeállításával foglalkoznak. Annyi már megállapítható, hogy a jelentkezői kötelezettség a biztosítótársaságokat a tehernek körülbelül a felétől megszabadította, mert azok a felek, akiknek egészen kis összegű életbiztosításuk volt, a néhány pengőre rugó öt százalékos valorizálásért nem tartották érdemesnek a jelentkezést. Bár a kimutatással még egyetlen intézet sem készült el, a valorizálásra bejelentett összeget nem becsülik többre 400 millió koronánál, tehát az öt százalékos valorizálás kifizetéséhez körülbelül 20 millió pengőre lehet szükség.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőséget készít

Neumann Pósteria ucca 17

Fővárosi kávéházakban követelje a Debreceni

**Dr Lencz Géza előadása
Budapesten**

Kedden este 6 órakor a „budapesti Református Theologia” januári konferenciáján a díszteremben előadást tartott dr Lencz Géza „A református ébredés sorsa és eredményei külföldön és hazánkban”, amely egy teljes órát vett igénybe. A történelem folyamán mindenütt kimutatta, hol és mikor volt kedvező hatása a kálvinizmusnak az állami életre, mely vallásszóságával, szigorú erkölcsi felfogásával. Magyarországon ez a szabadságharcok korával esik össze, egész addig, míg a türelmi rendelet következtében 100 és 120 új kálvinista gyülekezet halottaiból új életre kelt. Aztán a 19-ik század közepe, 1848:XX. korszaka a felekezeti egyenlőség és viszonyosság követelésével, — végül bizonyította a jelenben egy ilyen kálvinista újraébredés szükségességét s áldó hatását minden téren. — Az előadást sok hozzászólás követte.

Dühög a „bóra” Triest környékén.

Triest, január 8. Triestben ma reggel óta heves „bóra” fúj, amelynek óránkénti sebessége átlag 79 km., de helyenként a 115-re is emelkedik. — Triest és Parendo között közlekedő vonat a heves szél miatt 2 órát vesztett Serbolában. A tenger igen hullámos. A hőmérséklet mínusz 2 fokra szállt. A szél ereje több járókelőt a földre vetett.

Aki szombat óta alszik.

Székestebérvárról jelentik: Böhm Béla 46 éves budapesti bútorgyáros, akit szombaton délben az egyik sz. fehérvári szállodából eszméletlen állapotban vittek az ottani kórházba, — még mindig alszik. Aluszékonyságának az okát az orvosok sem tudják megállapítani. Valószínű, hogy Böhm Béla valami altatószert vett be, ami más betegség által elgyengített szervezetében előre nem látott hatást váltott ki.

Walko magyar és a török külügyminiszter táviratváltása.

A magyar-török semlegességi békekötési és választottbírói szerződés aláírásának alkalmából Walkó Lajos külügyminiszter az alábbi szövegű táviratot intézte Tevfik Rüzsi béghéhez, a török külügyminiszterhez:

„A magyar-török semlegességi, békekötési és választottbírói szerződés aláírásának alkalmával kérem Nagyméltóságodat, fogadja legszívesebb üdvözetemet. Engedje meg Nagyméltóságod, hogy legőszintebben boldog jövőt kívánjak Törökországnak, melyet Magyarország büszkén számít barátai közé. Walkó. A külügyminiszter táviratára a török külügyminiszter részéről az alábbi szövegű választávirat érkezett:

„Nagy örömmel és őszinte köszönettel vettem Nagyméltóságod táviratát, melyben a magyar-török semlegességi, békekötési és választottbírói szerződés örvendetes aláírásáról volt szives értesíteni. A szerződés aláírásához fogadja kérem Nagyméltóságod legszívesebb üdvözetemet. Törökország nagy örömmel fogadja annak a testvéries barátságának újabb megpecsételését, mely Törökországot Magyarországhoz fűzi és Magyarországnak legőszintebben boldog jövőt kíván. — Tevfik Rüzsi.”

Pesthy Pál átvette a földreform-szövetkezet irányítását

Budapest, január 8. Pesthy Pál, aki lemondólevelét már eljuttatta Bethlen István gróf miniszterelnökhöz, kedden délelőtt formálisan is átvette a földreform pénzügyi megoldására alakult szövetkezet vezetését. Pesthy Pál annak ellenére, hogy lemondását hivatalosan még nem publikálták, ma délben el is foglalta új hivatalát az Országos Központi Hitelszövetkezet épületében a

földreformszövetkezet számára ideiglenesen berendezett helyiségekben. Pesthy Pál délben fungált, mint a szövetkezet elnöke.

Illetékes helyen helyen közölték, hogy az igazságügyminiszter lemondását jelentő kormányzói kézirat holnap vagy holnapután jelenik meg a hivatalos lapban.

Chillében az izzó láva és a forró víz elől menekül a lakosság

Santiago di Chile, január 8. Chile egy tűzhányóban bővelkedő tévidéke, amely Santiagótól mintegy 550 kilométernyire délre van, fokozódó pánikhangulatban van a Calbuco tűzhányó erősbödő tevékenysége következtében. Ez a tűzhányó már 1893-ban nagy pusztításokat vitt véghez. Bár egy másik vulkán, az Osorno, még nem működik, mégis minden biztonsági intézkedést megtettek. A tűzhányó lábánál fekvő tó valamennyi csónakját elreki-

rálták, hogy a marhaállományt meg lehessen menteni. A legelőket a láva és az izzó hamu már elpusztította. A tűzhányóból kiáradó forró víz elérte a tavat, amelyben a halak emiatt kipusztultak. A lakosok száza a hegyek közé vonultak, hogy megmeneküljenek a lávától és a síkságra ereszkedő gázaktól. A halottak számára szóló adatok még egészen bizonytalanok, mert a földrengés következtében az összeköttetések megszakadtak.

A Questin Mark majdnem egy hétig volt a levegőben

Los Angeles, január 8. A Question Mark repülőgép 150 óra és 47 percig tartó repülés után amerikai időszámítás szerint hétfőn délután 2 óra 17 perckor (középeurópai idő hétfő este fél 12 órakor) öt utasával szerencsésen leszállt a Metropolitan repülőtéren. A pilóták hétfőn délután 1 óra 26 perckor észrevették hogy a baloldali motoron zavarok mutatkoznak, de ennek ellenére folytatták az utat, míg azután 2 óra 7 perckor a balmotor teljesen leállt. Erre elhatározták a leszállást

és a repülőgép a két másik motorral simán földre ereszkedett. Összesen 20.000 kilométer utat tett meg a Question Mark, mióta a múlt héten kedden reggel 7 óra 26 perckor a levegőbe emelkedett, tehát 17 óra és 14 perc híjján, majdnem egy teljes hétig volt szakadatlanul a magasban. A leszállás nélkül megtett légi út az Egyenlítő 40.000 kilométeres hosszának a felét jelenti és nagyjában háromszorosa annak az útnak, amit az amerikai-európai óceánrepülők tettek meg. Ut-

közben más repülőgépről vett fel — 32 ízben — benzint, loajat és élelmiszereket a minden eddigi rekordot levető repülőgép.

Newyork, január 8. A Question Mark repülőgépet közvetlenül leszállása előtt végzetes veszedelem fenyegette.

Délben benzint vett át egy másik repülőgépről, mert motorai még meglehetősen kifogástalanul működtek és a pilóták nem gondoltak a leszállásra. Most is gummicsővön vezették a másik repülőgépről a benzint a Question Mark tartályába és eközben a felső repülőgép légtölcsérbe került, hirtelen néhány méterrel mélyebbre szállt és csak a Question Mark vezető pilótájának, Spatz őrnagynak lélekjelenlété hátráltotta el az összeütközést.

Az utolsó pillanatban Spatz őrnagy gyors mozdulattal rántott egyet a kormánykeréken, a Question Mark is lejjebb ereszkedett és ezzel megmenekült.

Berlin munkanélküliek megtámadták a betörőket és pénzt követeltek tőlük.

Berlin, január 8. Az elmúlt éjszaka a weddingi városrészben, a berlini betörők negyedében, újból véres uccái verekedés volt, amelynek tíz súlyos sebesültje van.

Több munkanélküli benyomult az egyik lebujba, ahol a berlini betörők világ ismert alakjai tanyáznak s pénzt követelt a betörőktől. Általános verekedés kezdődött, amelynek során a szorongatott betörők valamennyi környékbeli bajtársukat mozgósították. Rövidesen két hatalmas teherautóbil jelent meg a kórosma előtt, — amelyekben mintegy negyven betörő érkezett a „kollégák” segítségére.

A verekedés az uccán is folytatódott és valósággal forgalmi zavarokat okozott. Az embergomolyag ellepte az utat s a villamosok és autók nem tudtak továbbjutni. Mire azután a rendőrség a verekedés színhelyére ért, a betörők a két várakozó teherautóbilra ugrottak és elszárguldtak.

Még folyik a Molnár-ügy tárgyalása.

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk annak a bűnügynek a tárgyalásáról, amelynek központjában a tizennégyrendbeli büneselkménnyel vádolt Molnár Zoltán debreceni ügynök áll. A törvényték kedd délelőtt csupán Szöke Ignác debreceni fakeskedőt hallgatta ki, aki azonban nem szólalt szemmiféle lényeges vallomással. Valami szövetvényben kellett volna felvilágosítással szolgálnia, de 5 nem emelkedett vissza semmire. Eppen ezért ma délelőttre a bíróság megidőzte Szöke Ignác fiát, aki esetleg tud felvilágosítást adni a kérdéses ügyben. A tanúhallgatása után a perbeszédnek fogának elhangzani, illet csak az esti órákra várható.

Jósika János báró az erdélyi magyar kisebbség jogáért.

Bécs, január 8. A Deutsch-Oste reichische Tageszeitung bukaresti jelentést közöl a romániai kisebbségek helyzetéről, az új Maniu-uralom alatt. A jelentés szerint nagy a csalódás amiatt, hogy nem teljesült az a remény, hogy a kisebbségek helyzete az új uralom alatt javulni fog. E panaszoknak a román parlamentben Jósika János báró magyar képviselő adott kifejezést és orvoslást követelt. Feszült várakozással tekintenek az elé, hogy a kormány mit fog válaszolni Jósika beszédére.

Téli vásárlunkat

a leltározás tartamára is
január hó 15-ig

meghosszabbítottuk.

BUNDÁK
BEKECSEK
BŐRKABÁTOK
NADRAGOK
ÖLTÖNYÖK stb., stb.
szigorúan szabott árából

10% engedményt adunk.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN
mielőtt ruhát vesz győződjön meg
vételeményes nélkül, hogy ilyen
jól sehol sem vásárolhat.

KERJÜK
ezen hirdetésre hivatkozni.

MODERN RUHAHAZ

Piac ucca 51. Főpostával szemben.

A mentőtának napja az Erdélyi pörben

Reich orvos szerint Erdélyi csókokkal borította el felesége holttestét. — Megeskették a Lów-család tagjait. — A szakértők vallomása a vízesen összeesavart sárlól.

Budapest, január 9. Kedden folytatják a budapesti törvényszéken az Erdélyi-bűnper tárgyalását. Temesváry ügyész bejelentette, hogy az ügyészség az

egyik reggeli lap ellen, amely Habberda bécsi orvosprofesszor szakértői véleményét szóról-szóra leközölte, tiltott közlés vétsége miatt eljárás indít.

Lów Olga szerint Forgács Anna szerette, ha Erdélyitől verést kapott.

A bíróság a bejelentést tudomásul veszi, majd pedig áttérnek Lów Olga folytatólagos kihallgatására.

Lów Olga a védő kérdéseire elmondja, hogy ők Forgács Annával állandóan magyarul beszéltek és Anna nagyon szép kiejtéssel bár, de gyengén beszélt a német nyelvet. Neki csak a strandjelenet után panaszkodott a verésről, különben nem. Akkor

megkérdezte Annától, hogy miért tűri a veréseket. „Te nem tudod, hogy mi a jó ebben” — válaszolta erre Forgács Anna.

— És nagysád most sem tudja, mi a jó abban? — kérdezi erre a védő nagy nevetés mellett.

— Nem.

Lów Olga ezután a dellachi kirándulás részleteiről beszél. Elmondja, hogy Anna aznap egy színésznő nevének a kiskurzus során való említése miatt egész délután hallatlan ideges volt. Erdélyivel is összekapott amiatt, mert az énekelte. Hogy a további hangos jeleneteknek elejét vegyék, a tanu nővére: Lów Lili, ment elől Forgács Annával, Lów Olga — mint mondja, — akkor megkérdezte Erdélyitől hogy miért hánik olyan rosszul a feleségével.

Erdélyi erre azt válaszolta, — mondja Lów Olga —, hogy

„Ő nem akar a második lenni, aki Anna miatt a Schwartzberba kerül, mert hogy Annát csak veréssel lehet nevelni”

és azt is mondotta még, hogy majd meglátom, két-három év múlva milyen jó feleség lesz Annából. Ez alkalommal Annát egészen a házig kellett kísélni, annyira félt az esőtől. Drap nyers selyemruha, barna kabát és az én esőköpenyemem volt rajta.

— És a nyakán?

— Valószínűleg a sál.

— Biztos Ön ebben.

— Hát mindig a nyakán volt — feleli kissé határozatlanul a tanu.

— Ha nem tudja Ön ezt biztosan, akkor inkább feleljen úgy, hogy nem emlékszik — mondja a védő —, mert ennek nagy hordereje van.

„Elszédültem, megcsúsztam, gurulni kezdtem.”

Schadl elnök kérdéseire, hogy a lezuhanás után látott-e két foltokat Forgács Anna testén, azt válaszolja Lów Lili, hogy Forgács Anna nyakán is voltak karcolások.

De azt nem tudja pontosan megmondani, hogy melyik helyen. Elmondja ezután, hogy augusztus hó 20-án Forgács Anna sírógörsöt kapott. Panaszodott is és ezt mondta, hogy Erdélyi

Bélától altatót kapott. Beszélte, hogy férje is szed altatószert. Arró vall most Lów Lili, hogyan mondta el Forgács Anna a lezuhanás körülményeit.

— Elszédültem, megcsúsztam, gurulni kezdtem és közben ráestem egy ágra. A szívem táján nagy fájdalmat éreztem. Eltoltam az ágat, tovább gurultam és elvesztettem az eszméletemet. — Amikor magamhoz tértem, kiáltozni kezdtem: Béla, Béla, de a férjem ügylészik nem hallott semmit. Nagynehezen feltápáskodtam, közben vért hánytam, azután két munkással találkoztam, akik segítettek nekem.

— Mondotta-e Forgács Anna, hogy a férje utána kapott, vagy hogy megfogta? — kérdezi az elnök.

— Csak annyit mondott Anna, — válaszolt Lów Lili, —

„milyen szerencse, hogy nem volt rajtam öv, mert akkor Béla is utána kapott volna és akkor ő is lezuhan...”

„Költse fel, vagy ne zavarja.”

Elbeszéli ezután Lów Lili, hogy megakart látogatni a beteg Forgács Annát, de Erdélyi azt mondta neki, hogy Anna alszik. Erre ő nem zavarta a beteget, noha Erdélyi azt mondta, „költse fel, ugyis sokat alszik”. Közben odajött Pichler dr., aki szintén megakart látogatni Forgács Annát,

Erdélyi neki is azt mondta, hogy Anna alszik és csak menjen fel hozzá. Erre Pichler kijelentette, hogy akkor nem zavarja a beteget, majd később visszajön.

Schadl elnök figyelmezteti Lów Lilit, hogy Pichler dr. ellenkezőképpen vallott. Az orvos kijelentette, hogy Erdélyi beszélte le őt a beteg meglátogatásáról.

— Én fenntartom azt, amit mondtok — mondja Lów Lili, — majd arról beszél, hogy Erdélyi altatószert adott Forgács Annának és ezt említette is.

A tanu ezután is több momentumban kedvezően vall Erdélyire nézve.

„Érzelmileg van-e valami ok, vagy Erdélyi iránt önök különös jószívvel vannak?”

Védő: Meg kell kérdezni, hogy

érzelmileg van-e valami ok, vagy indok arra, hogy Erdélyi Béla iránt önök különös jószívvel vannak?

Tanu: Nem! Mi nem is ismertük Erdélyi Bélát, sőt ha tudtuk volna a viselt dolgait, szóba sem álltunk volna vele.

— De nincs valami, — mondjuk az —, hogy az ember ok nélkül akar menteni egy másik embert, valami ilyen, amivel kedvezni akar Erdélyi Bélának?

— Nem. Hiszen mi nem is Erdélyi Bélával voltunk jóba, hanem Annával.

— Hát, ha mondjuk most nem a bíróság előtt, hanem a templomban vallana, az Isten előtt is így vallana?

— Igen, így.

Temesváry ügyész: Itt a földi bíróság előtt áll, itt is igazat kell vallania.

Schadl elnök (a védőhöz) Nem kell ilyeneket mondani, figyelmeztetem az eskü szentségére.

Védő: Mondta Forgács Anna, hogy ő altatószereket szed?

— Igen azt mondta, amióta csak él, altató szereket szed.

Ügyész: Csecsemőkorától kezdve?

Védő (az ügyész felé): Ügyész ur is ügyész, amióta él, mégsem csecsemő kora óta ügyész.

Mit mond az első orvos, ki Forgács Annát holtan látta

Dr Reich Zsigmond bécsi orvos a következő tanu, aki Millstattban nyaralt. Ő volt az első orvos, aki Forgács Annát holtan látta.

— Pontosan nem vizsgáltam meg — mondja, — de láttam, hogy az első segítségnyújtás már elkészült. Mondtam, hogy hívják Pichlert, mert ebben a szituációban úgy éreztem, legjobb lesz, ha eltűnök. Erdélyi ekkor „Annuskám!” felkiáltással ráborult az ágyra és megcsókolta a halottat. Erdélyi arcát, aki rendkívül izgatott volt, különvizzel dörzsöltem meg.

— Milyen arckifejezése volt a halottnak?

— Egészen nyugodt.

— A nyelve kilógott?

— Nem, a száj zárva volt.

— Gyűrött volt az ágy és az ágy-nemű?

— Nem, feltűnően rendben volt. Most utólag azt hiszem, hogy ez fontos.

— Miért, mit következtet ebből?

— Hát kérem, ebben a perben szóba jöhetett ugyanis az, hogy

Lów Lili elmondja még, hogy a bár nem volt pesti értelemben vett bár, csak egyszoba, ahol asztalok és zongora volt és ahol táncoltak s hogy az ő impressziója szerint Erdélyi nagyon szerette a feleségét és nagyon féltékeny volt rá.

— Miben nyilvánult ez a féltékenység?

— Hát rögtön oda volt, ha Anna más férfivel beszélt.

Több kérdés feltevése után a bíróság tanácskozársra vonult vissza, — afölött, hogy megeskesse-e Lówékét.

A bíróság elrendeli Lówék megesketését.

Szünetben a tárgyalóterem jogász-közönsége, de még a laikus publikum is általános izgalommal tárgyalja, hogy vajjon megesketik-e a Lów-családot. Hogy a per kimenetelére milyen fontossággal bír Lów Zoltánné, Lów Olga és Lili megeskete, azt természetesen most még nem lehet eldönteni, ellenben a jogász közönség kétségkívül, mint jelentős tény várja a megesketés elrendelését, vagy mellőzését.

Szünet után kihirdette Schadl elnök a törvényszék végzését, mely szerint esküre bocsátják Lów Zoltánnét, Olgát és Lilit.

Schadl tanácselnök még egyszer figyelmezteti a tanukat az eskü szentségére és a hamis eskü következményeire, majd kivessi tőlük az esküt.

Az ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

küzdélem játszódtott le.

— Ha a nyakon lett volna sérülés, okvetlen meglátta volna?

— Nem! — válaszolja határozottan a tanu.

Az elnök megmutattatja Reich doktornak a Forgács Anna holttestéről felvett különböző fényképeket, amelyet a tanu hosszasan nézeget, majd ezt mondja:

— En jobbra álltam a holttesttől, nem láttam ezeket a sérüléseket. Az igaz, hogy nem is vizsgáltam meg a holttestet.

— Milyen volt a holttest? Megmerevedett már akkor?

— A hulla tapintása hűvös volt, de nem volt merev. Az én becslésem szerint legalább fél vagy háromnegyedórával azelőtt halhatott meg már Forgács Anna.

Őszinte volt Erdélyi fájdalma, vagy színház?

Védő: Erőszakos halál esetén a halálküzdélem nyomai felismerhetők az arcon fél-háromnegyed órával később?

— Sok halottat láttam. — Az arcon mindenesetre marad valami nyoma.

— Ön azt is mondotta, mikor vizsgáltatta Erdélyit, hogy nyugodt lehet, könnyü halála volt, elaludt.

— En egész biztosan emlékszem arra, hogy Erdélyivel nem is beszéltem.

— Gáldynak sem mondta?

— Nem. En Gáldyt kérdeztem, hogy ki az az ur, erre ő azt válaszolta, hogy a barátom. Akkor aztán mondtam Gáldynak, hogy menj vissza, ne hagyja egyedül a szobában.

— Mikor Erdélyi az ágyra rogyott és esőköltgatta a feleségét, mi volt az Ön impressziója? Őszinte volt-e vagy csak színház?

— En azt akkor őszintének tartottam. Dehát abban a szituációban nem is lehetett másképp gondolni.

A gázgyárban kapható

elsőrendű darabos koks

kicsinyben mázsánként	P. 7.20
legalább 100 mázsa vételnél	P. 6.80
házhöz szállítás mázsánként	P. —.30
kátrány kilogrammonként	P. —.25
műtrágyához kiválóan alkalmas ammónium sulphátsó kilogrammonként	P. —.40

és mindezekhez a forgalmi adó. — Kátrány nagyban megegyezés szerint.

Telefon: itóka 74.

Telefon gyár 8-50.

— Miből következtette Ön már az ajtóban, hogy Forgács Anna halott? — kérdi Kelemen ellenőrző orvosszakértő.

— A halványságból. Hiszen az ágy alig három lépésre volt az ajtótól.

— Nem volt szederjes, kékes az arca?

— Én nem tudom, hogy emögött a kérdés mögött más is van, mégis

meg kell mondanom, hogy a legjobb tudomásom szerint úgy emlékszem, hogy az arca nem volt szederjes.

A védő annak ellenére, hogy a tanut egyszer már Bécsben megeskették vallomására, itt való megesketését is kéri.

A bíróság azonban nem rendeli el.

Morfinista volt-e Forgács Anna

Bárd Erzsébet, a Belvárosi Színház pénztárosnője elmondja, hogy néhány nappal a millstatti utazás előtt beszélgetett Forgács Annával és akkor Anna azt mondta, hogy végtelenül boldog, szép házasságot élnek, különben is nagy hálával tartozik az urának, mert az leszoktatta őt a morfiúmról, annak ellenére, — hogy ő bizony igen erős morfinista volt. Fel is huzta a blúza ujját, hogy megmutassa pravaz-szurások nyomát, azonban a pénztárosnő semmit nem látott. Forgács Anna váltig erősítette, hogy azok az apró pontok a karján, az injekciós tű nyomai.

— En ekkor megkérdeztem, — folytatja vallomását Bárd Erzsébet, — ha olyan nagyon boldog, miért lett öngyilkos? Kérdésemre azután Forgács Anna azt válaszolta, hogy ne is beszéljek arról, az csak egy számszám volt. Akkor még nem tudott

leszokni a morfiúmról, nagyon kívánta és idegességében vetette egy kocsii elé magát.

— Szóval ő azt mondta, hogy egy kocsii elé vetette magát, mikor Ön az öngyilkosságról érdeklődött? — kérdezte most az ügyész.

— Igen.

— De hisz ez nyilvánvalóan nem igaz!

— Kérem, én ezt nem tudom, nekem ő így mondta.

— És a tüszurásokat sem látta?

— Nem, de meg kell jegyeznem, hogy nem ismerem a morfiúmpravaz nyomait.

— Pedig az szabadszettel is látható! — mondja az ügyész. — Ugy látszik, ez épp annyira igaz, mint az autó elé ugrás.

Több tanut hallgatott ki ezután a bíróság, kik arról vallottak, hogy Forgács Anna narkotikumokkal élt.

A bőbeszédű tanu

Krémer Jenő hivatalnok, ki a Renaissance színháznál volt, különösen erősítette, hogy Forgács Anna morfinista volt. Erre nézve több tanut akar megnevezni.

— Ne tessék semmiféle kimélettel lenni! — mondja most a védő. — Tessék csak megmondani, ha tud még valakit.

— Igen kérem, Gürtler azt is mondtotta, hogy Csorostól hallott erre vonatkozóan nyilatkozni valamit. Egyébként nem tudom, hogy Forgácsnak azért voltak-e rohamai, mert szedett narkotikumokat, vagy azért szedett narkotikumot, mert rohamai voltak.

— Talán a sokaság zseben van és buzódik attól, hogy itt, a nyilvánosság előtt megjelenjenek és ebben az irányban valljanak, — mondja a védő.

— En sem tartom igazságosnak, hogy valakit csak folyton ütnek! — jegyzi meg a tanu.

Temesváry dr. ügyész szólalt most meg.

— Felhívom az elnök ur figyelmét a tanunak erre a nyilatkozatára és kérdem, hogy kire értette azt, hogy nem tartja igazságosnak, hogy valakit csak üssenek? Az eljárásra értette?

A tanu láthatólag meghökken, majd ezt mondja:

— En kérem az általános hangulatra célok, amely a vádolt ellen szól, bár én nem is ismerem Erdélyt. Többször beszélünk róla otthon s valóságos családi tanács volt ebben az ügyben. A végén aztán önként jelentkeztem.

— Erre a családi tanácsra nem vagyok kíváncsi! — szól közbe az ügyész.

— En éreztem, hogy nincs ez rendjén! — folytatja a tanu.

— Mi nincs rendjén! — kérdi most hirtelen az elnök.

A tanu egy pillanatig hallgat, majd folytatja:

— A hangulat, kérem, a hangulat, — válaszolja ezután. — En bementem másnak is a nevére, aki ebben a tekintetben mentő vallomást tehet. Nem tudom, kihallgatják-e őket?

A tanu kihallgatása ezzel véget is

összeesapás játszódik le az ügyész és a védő között; végül is a bíróság Krémer Dezsőt megesketti vallomására.

A selyemszakértő véleménye szerint a sál valaki feltétlenül nedvesen összeesavarta.

Miután több tanu nincs beidévezve, Schadl tanácselnök a szakértők kihallgatásához kezd hozzá. Ma a selyemszakértőkre kerül a sor, akiknek Forgács Anna virágos, gyűrött kis selyemsálját kell megvizsgálniok.

Barna Dezső, a Corvin-áruház selyemosztályának főnöke és Hevesi Béla szövőgyári igazgató a két szakértő. Miután a szakértői esküt letették, Barna Dezsőt szólítja maga elé az elnök, aki kibontja a sált, az ablak felé tartja, hosszasan vizsgálja.

Az elnök: Tessék megmondani, honnan származnak ezek a gyűrődések a sálon?

A szakértő: Az ilyen selyemholmin kétféle gyűrődést különböztünk meg. Az egyik és ez a sál középső részén látható, a vizesítéstől származik. A másik, amelyet a sál szélső részén láthatunk, összesodrás következtében áll elő. Azt is megállapíthatom, hogy ez a sál nedves volt, amikor összesodorták.

— Ezt honnan állapítja meg a szakértő ur? — vág közbe az elnök.

— Onnan, hogy érdes a fogása, ha ugyanis szárazon sodorják össze, akkor puhább.

— Szóval a sál középső részén a viselés által beállott kopás látható.

— Igen, míg a két széle a összesodrás kétségkívüli jelét mutatják.

— Hát hogy lehetséges az — kérdi az elnök, — hogy oly hosszú ideig megmaradtak ezek a gyűrődések a sálon?

— Olyan selyemsálon, amelyet vízesen gyürnek össze, megmaradnak a gyűrődések.

Zsinegvastagságra lehet összesodorni a sált.

Schadl elnök (a szakértőhöz): Az nem lehetséges, hogy megázás foly

Tudja meg minden háziasszony

hogy fél napra 2.50, egész napra 4 pengőért

Porszívógépet kölcsönözhet!

Soltész, Hatvan-u. 1. II. kapu. Telefon 12-59.

tán gyűrődött össze ennyire

— Nem! — válaszolja határozott hangon a szakértő. — Feltétlenül szükséges volt, hogy ezt valaki összesodorja.

— Milyen vékonyra lehet összesodorni egy ilyen selyemsálat? — kérdi az elnök.

A szakértő mielőtt felelne, leteszi az asztalra a sálat és ujjával sodorni kezdi. Egy zsineg vastagságra sodorja össze és a következőket mondja:

— Egy zsineg vastagságra lehet összesodorni. Megjegyzem, vízesen

még sokkal vékonyabba lehet sodorni.

A védő aztán heves vitában befolyásolja a szakértőket, mire az elnök rendreutasítja.

Majd a védő kérdezi a szakértőt.

— Fojtogatási műveletet végrehajtottak-e ezzel a sállal? Valamilyen támpont van-e erre vonatkozólag?

— Erre természetesen semmiféle támpont nincs — hangzik a szakértő válasza. — Ilyet nem állíthatok!

Zárt tárgyalás

Schadl elnök fordul most a védő felé:

— A mára beidézett tanukat kihallgattuk, kérdem tehát a védő urat, fenntartja-e a legutóbbi tárgyaláson a kokainélvezettel kapcsolatosan zárt tárgyalás elrendelésére vonatkozóan tett indítványát.

— Igen, — válaszolja a védő —

és kérem erre vonatkozóan a törvényszék határozatát.

— A törvényszék el is rendeli a nyilvánosság kizárását — jelenti ki erre Schadl elnök. Ma már nyilvános tárgyalás nem is lesz.

A halgatóság erre lassan kivonult a teremből és megkezdődött a zárt tárgyalás.

Ma szerda este érkezik a pesti gyorsvonattal a Bocskay

Unnepélyes fogadtatást Debrecen győztes csapatának.

Mint értesültünk, ma este tíz órakor érkezik a pesti gyorsvonattal a debreceniek győztes futball-csapata külföldi turájáról, Görögországból. Bizonyára lelkes közönség fogja várni a debreceni színek alatt szerencsésen és dicsőséggel küzdött Bocskayt. A város is megfogja találni a méltó fogadtatás lehetőségét, mert a Bocskay megérdemli, hogy hosszú utjáról babérokkal megtérten, méltó és illő fogadtatásban legyen része.

Tegnap este ugyancsak táviratot küldött Káldy Zsigmond, a Bocskay főtájkára Debrecenbe és közli, hogy tényleg ma, szerdán este 10 órakor érkeznek haza. Hétfőn este

7 órakor gyorsvonaton már el is indultak Athénból.

FELHIVAS.

A Bocskay csapata ma, szerdán este fog hazaérkezni görög turájából. Ez alkalomból felhívjuk a debreceni sportköröket, valamint a Bocskay lelkes drukkereit, hogy a Bocskay fogadtatásánál, mely este rögtön a budapesti gyorsvonat érkezése után lesz, minél számszerűbben vegyenek részt, ezzel is példát szolgáltatva, hogy Debrecen város sportszerető közönsége mennyire ragaszkodik a Bocskay csapatához, mely olyan méltóan képviselte a magyar, közelebbről Debrecen város sportját.

(Több sportbarát.)

Száraz oltókészülékkel oltottak el Budapesten egy veszedelmes gyári tüzet

Budapest, jan. 8. Kedden délután 4 órakor a Soroksári-ut 162. szám alatti Angyalfi-féle kátránygyár, amely a legerősebb gyári centrumban fekszik, kigyulladt. A tűz a központi fémhelyben keletkezett, kátrány és benzol keverése közben. A tulhevítés folyamán benzol-gőzök gyulladtak meg és néhány pillanat alatt a központi műhely és a tetőzet is lángokban állott.

A vészjelzésre percek alatt vonultak ki a színhelyre a 7-8-9. kerületi, a központi tűzörség, a mentők és a rendörség. — A központi tűzörség azonnal működésbe hozta a néhány nappal ezelőtt megszerzett száraz oltókészüléket, amíg a kerületi tűzörségek a tüzhöz közel eső gyárépületeket árasztották el hatalmas vizsugarakkal. Egy órai megfeszített munka után sikerült a lángtenger tovaterjedését a száraz oltókészülékkel megakadályoz-

ni és lokalizálni, annyira, hogy a tűzörségek egymásután hagyhatták el a színhelyet, amelyen most már csupán egy erősebb tűzörség tartózkodik. A tűz keletkezésékor két alkalmazott a műhelyben lévő benzinhordó kigurítása közben könnyebb sérülést szenvedett. Ezeket a mentők a helyszínen bekötötték és a Rókusba szállították.

Mámorosan a halálba. Összeronesolta a vonat.

Hódmezővásárhely, jan. 8. Tóth József 24 éves vásárhelyi fiatalember, hétfőn hajnalban az algyői vasúthídon akart átmenni, amidőn a híd közepe táján tartott az algyői állomásról elindított vonat utól érte és a mámoros állapotban levő legény a híd valamelyik kiálló részében megboltott a vonat kerekei alá került, amelyek a szerencsétlen darabokra tépték.

Séta Püspökladányban

Püspökladány a fejlődés útján. — Már színtársulata is van.

Püspökladány, január hó.

Valamikor, amikor még nem volt Trianon és Püspökladány állomásáról Predeclig vitt a magyar vasut, el sem hinné azt ma már valaki, hogy milyen nagy fontosságú állomás volt ez a most kihalt ladányi pályaudvar, ahová a személyvozat Debrecenből másfél óra alatt hoz ki, hogy aztán a forgalmas város után élvezhessük a „faluzás” gyönyöreit és seregszemlét tarthassunk a szép fejlődésnek indult magyar község felett. Mert meg kell adni, hogy Püspökladány, melyet az egyik békebeli operett is kiénekel, hatalmas nekilendüléssel fejlődik. Már nemcsak kir. járásbírósi, de járási székhely is lett, hogy a hajdusoboszlói járást beszűntették és a járási főszolgabírói székhelyet, egyelőre csak papíron, de ide helyezték.

A délutáni vonat valamikor félhárom óra felé érkezik ki Püspökladányba. Nem sok az utas. Egy pár gimnázista diák, kereskedő és néhány hivatalos kofa, akik úgyszólván mindennapos utasai a debreceni vonatnak. A pályaudvar hatalmas területen fekszik, de már se hire, se hama annak a fedett felszerű valaminek, amely alá aláfutott a keleti express is, mikor az Bukarest felé Püspökladányon keresztül robbogott és egy percre megállt itt is, ezen a fontos vasuti gócponton. A fűtőház körül tolató mozdonyok. Odébb pedig egy tehervozati szerelvény és két kocsiból álló sinautó, melyek a menetrendben „motorvonat”-nak vannak felüntetve. A pályaudvaron bús a forgalmista, bús a váltósőr és bús a szolgálatot teljesítő lovascsendőr is, csak az a két „taxi soffőr” fűtőház, akik vonatonként várják a „pasasokat”. Az egyike megerezt egy viccet is, mikor meglát aktatáskával kezében, odaszólván társának, de úgy, hogy én is halljam, mert azt véli, hogy nem értem mit jelent az alábbi kiszólása:

— Végre egy „sas” koma!
És most a taxi ajtáját kinyitva invitál:
— „Mészassék kéemásson” a Rákóczi szállodába megyek.

Akarva, nem akarva beülök, mert a nagy sárban egy fél órát is elkutyagol-

hatom, amíg fedél alá kerülök. A tágas levegős ladányi uccán át tíz perc múlva a Rákóczi Szállóban vagyok.

— Szoba nincs kérem. Minden szobát lefoglaltak a színészek, mondja egy bizalmat gerjesztő, pincérkülső fiatal ember.

Beljebb kerülök, de már a szálló folyosóján ismerősökre találok. Pethes Dezső színigazgatóval akadok össze. A társulatának tagjaival csüörtörökön érkeztünk Püspökladányba és most a szálló dísztermébe sétel, ahol a „színház” székel és ahol a prima erőkből álló társulat játszani fog...

LADÁNYI FEJLŐDÉS VILÁNY, FŐSZOLGABÍRÓSÁG

Püspökladány az utolsó tíz év óta nagyot fejlődött, de vajjon hol állana ma, ha Püspökladányt a parlamentben nem egy borzalmasan lefoglalt államtitkár, hanem legalább is egy olyan horátya képviselné, aki legalább jó néhányszor megfordul kerületében... Ma is már kevesebb és kevesebb panaszt lehet hallani. Azok is egyéni panaszok és a viszonyok elleniek, melyek ellen tenni nem lehet... Ladányi fejlődik. Csak nem régebben épült fel a szép katolikus templom, Villany világítja az uccákat, melyet Karcagról vezettek át. Vásárja élénk. És a földgázt, melyet még a háború alatt találtak, ugyesen használják fel és mindezek olyan jelenségek, melyek bizonyos életet adnak egy fejlődőképes nagyközségnek. A főszolgabírói székhelyet is megkapta Püspökladány és ezzel a mezővárosok jellegét is elnyerte.

JÓ VOLT A TERMÉS JÓL MEGY A SZÍNHÁZ...

A színtársulat tagjaival beszélgetve nem panaszkodnak a színészek. Sőt a direktor nagyon meg van elégedve Püspökladánnyal. A bérlők száma rendszeresen Estéknél a színház telt házak előtt játszik.

— Jó volt a termés — mondogatják Ladányban — és jól megy a színház.
A színészek elragadtatással beszélnek a ladányi habituékról. Egyik színész egy ottani iparos vendégarátságát el-

vezi. Hogy, hogy kapott ilyen „termet” azt alább mondom el:

A szóbanforgó színész, aki garzon legényember, szobát keres. ment. Ilyen keresés közben benyitott egy iparoshoz.

— Van kérem kiadó lakás, — kérdezte nagy-búsán?

— Van. És azzal már vezették is be barátunkat.

— Mit fizetek a szép szobáért, esetleg ellátásért?

— Mi az úr? — kérdezte a háztulajdonosa.

— Színész vagyok.

— Oszti milyen színész, víg, vagy szomorú?

Barátunk kissé nagyot nézett, de felalátta magát:

— Kumikus. Na akkor majd legkacagjuk a kosztot kovártélyt. Költözzik ide!

Barátunk persze örömet sietett eléget tenni az invitációnak és még az nap este látogatást tett egy másik színész kollégájánál elmondván a fentiek szóról-szóra. Majd pedig ezután egy nagy darab száraz kolbászt helyezett barátja asztalára, mondván:

— Házigazdától egy kis előleget is vettem fel.

No, de nem mindenkinek sikerült a színészek közül ilyen szerencsésen elhelyezkedni. Sokan nagyon drága lakásban laknak. De nem panaszkodnak, mert a színház jól megy. Hogyne menne jól? Hiszen jó termés volt...

A bemutató előadások történet egy másik derűs eset. Révész Béla, a társulat táncoskomikusa egy csomagot kapott.

— Még meleg — mondotta a csomag átadója.

A csomag azonban olyan gyanus volt hogy az öltözőben minden színész rossz viccre gondolt.

Erre egy két tagú bizottságra bízták a csomag felbontását. A csomagban sült krumpli volt. Egy ladányi kislány jelentkezett aztán az előadás után Révész öltözőjében.

— Megtetszett kapni a csomagot? — kérdezte félérten.

— Hogyne aranyos kisasszony, megkaptam. Köszönöm!

— Csak azért küldtem, mert apukám mondta, hogy az este a vendéglőben két porció sült krumplit tetszett rendelni. Biztosan nagyon szereti a sült

krumplit. Hát csak azért kedveskedni akartam...

Révész Bélának azóta mindenki már messziről kiáltja:

— Szereti a sült krumplit? (m. j.)

Kassák Lajos szerzői estje szencziója lesz Debrecen irodalmi életének.

Január 13-án, vasárnap este fél 6 órakor a Városi Zeneiskola hangversenytermében, lesz Kassák Lajos szerzői estje. Az Ady-társaság, amely feladatul tűzte ki, hogy a művészet legmodernebb áramlatait is megismertesse a közönséggel, örömmel hívta meg Kassák Lajost, aki szives készséggel vállalkozott rá, hogy Debrecenben bemutatkozzék. Kassák bemutatkozása pedig az utolsó évtized modern irodalmi mozgalmának a bemutatkozása, hiszen ez a hatalmas tehetségű költő vezérelként küzdött a modern magyar irodalom nagy harcaiban.

Kassák nemcsak költeményeiből olvas fel, hanem előadást is tart az aktivizmus, dadaizmus, expresszionizmus néven emlegetett művészi irányokról. Az előadást Kassákék Simon Jolán szavalóművésznő, az ultramodern költészet leghivatottabb tolmácsolója fogja illusztrálni magyar, európai, sőt néger költők műveiből válogatott szavaltával. Külön érdekessége lesz az estnek Kadosa Pál nagytehetségű modern zeneszerző suite-jének a bemutatása, amelyre Szabó Emil, az Ady-társaság alelnöke vállalkozott.

Juhász Géza elnöki megnyitójában Kassák költészetének magvas jellemzését fogja adni, Juhász egyike a modern magyar irodalom első rendszeres történetírójának, annál nagyobb érdeklődéssel várhatni, hogyan jelöli ki Kassák Lajos helyét a XX. század magyar irodalmában.

A jegyek iránt máris nagy az érdeklődés, azért ajánlatos előre jegyet váltani a Csáthy Ferenc Rt. vagy a Hegedűs és Sándor Rt. könyvesboltjában.

Legelőcséhi-est, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9.
(Gyász esetén tizenkét óra alatt fest.)

Copyright by Vásárhelyi Lajos
New York, 1929.

FEKETE KASTELY

DETEKTIVREGÉNY PARODIA

Írta:
VASARHELYI LAJOS.

VI. Fejezet.

HOGYAN ŐRÜLT MEG EGYETLEN ÉJSZAKA ALATT KORAL JÁNOS EDE OLIVÉR?

Mikor Jack másnap reggel felébredt, pontosan reggel hat óra volt.

— De jól aludtam, — szól és kinyugrott az ágyból. Csengtetett. Míg a szobapincér bejött, hatalmasan megmosdott jéghideg vízben.

— Kérem, küldje fel hozzám a fürdőből a masszört és a borbélyt. A mai napra ugyancsak fel kell készülnöm, gondolta.

— Szabad. A masször jött és munkába vette Jackot.

— Uraságod talán boxoló?

Jack komolyan válaszolt.

— Valószínűleg az izmainról

gondolja, nem, én minden sporttal egyformán foglalkozom, nekem mindegyik sport kedves. Szerintem a sport van olyan fontos, mint a szellemi nevelés. Kedélyes beszélgetés közben Jack úgy érezte, hogy minden izma acélból van. Jól érezte magát.

Alig várta, hogy a borbély végezzen vele, átment egy fürdőszobába és letussolta magát, sietve felöltözött és leszaladt a szálloda kávéházába. Reggelizett, fizetett és lassu lépésben elindult a külügyminiszter palotája felé. Utközben megvette az összes napilapokat, találmára kinyitott egyet. Jól sejtett és jól ismerte a szemfüles riportereket. Az újság harmadik oldalán feltűnő nagy betűkkel szedve a következő cím állott:

KEBESNEK EGY KOPASZ, OLDALT VERESHAJU, TITOK- ZATOS EMBERT

— Ez egészen jól bevág a tervembe, — gondolta Jack és mosolyogva olvasta, hogy tegnapi fénykedése milyen vízhangot váltott ki. Egymásután vette elő a lapokat és mindegyikben megtalálta hasonló címetűt a lényegét. A lapok a legfontosabb kommentárokat fűzték a cikkhez, voltak akik az ügyből viccet csináltak, más lapok eltűnéséről beszéltek.

míg a bulvárlapok gyilkosságot szimatoltak. Jack a legjobban mulatott azon a kacásán, amely egy óriási örökségről adott hírt.

Zsebregyúrta a lapokat. Egy doboz cigarettát vásárolt, rágyújtott. — Azt hiszem, ma sikerül kinyugratnom a vöröshajut. Csak egyszer a nyomába legyek. Viszont, ha elvesztem a fonalat, végem. Furcsának találok a külügyminiszter meglopását, mert hiszen véletlen, hogy az aktatáskából a levéltárcájába tette az okmányt. Ez a pont nem tetszik nekem. Vajjon nem a négy százezer frankra ment-e a tolvaj? Ez egyúttal megmagyarázná, hogy a dolog még nem tudódott ki. Körülnézett a külügyminiszter palotája körül, de nem talált semmi gyanusát.

Autóba ült és a torna clubhoz hajtatott.

— Isten segíts!

A tréner elébe szaladt és gratulált.

— Eddig 31 címet hoztak be, a tegnappal együtt 32 címünk van.

Jack valami nagyon jó érzést érzett a szíve körül. Őszinte szavakkal mondott a trénernek köszönetet, majd átfutott a címeken. A cédulákon a név, a foglalkozás és a lakás is pontosan meg volt. Jack először az olyan címeket kereste ki, melyek aránylag közel voltak a

külügyminiszter palotájához. Ilyet mindössze egyet talált. A céduláról a következő szöveget olvasta:

„Koral János Ede Olivér. Hivatalk. Négy napja nem jár irodába, beteg. A Sachs és Társa cég tagja. Lakása Rue de Mouffetord 71. III. em. 3.”

Jack három hatalmas ugrással az autónál termett és a soffőrnek a leggyorsabb hajtásra adott parancsot.

— Hova megynek uram?

— Ja, még nem tudja Menjen a Rue de Mouffetord 71. szám elé.

— Nyugalom, — szólt Jack önmagához a kocsiában. — Nyugalom, — ismételte és revolverét kabátja külső zsebében helyezte el.

Ahogy a vak lovat is hazavezeti az ösztöne, úgy Koral János Ede Oliver urat is az ösztöne vezette haza. Bár korántsem vesztette el szemévelágát, arca jókorára feldagadt, orrából folyt a vér és ajkai sajtó fájdalomtól éztek. Az ijedség még sokkal irtózatosabb volt, mint a jókora erejű úr és bizony Koral urat a konyhában elhagyta a lélekereje, mert ájultan esett össze.

Gertrud asszony olyan átható erejű sikoltást hallatott, hogy öszszeszaladt az egész ház. Percek alatt három orvos állta körül a

25,000 kötetes kölcsönkönyvtárat teljesen ingyen használhatnak a „Debreczen” előfizetői

Az ingyenhasználati igazolványt előfizetőink a kiadóhivatalban bármikor átvehetik. — Minden igényt teljesen kielégít ez a könyvtár, mert mindenféle könyv megtalálható benne.

A „Debreczen” szerkesztőse és kiadóhivatala újabb kedvezményt nyújt előfizetőinek, hogy ezáltal még szorosabbra fűzze azokat a szálakat, melyek a lapot és az előfizetőt egymáshoz fűzik. Lapvállalatunk ez újabb tranzakcióját az a szándék hívta életre, hogy előfizetőinknek minél kényelmesebb módon lehetővé tegyük hatalmas, magyar nyelvű kölcsönkönyvtár igénybevételét.

A „Debreczen” szerkesztőse és kiadóhivatala a lap debreceni előfizetői számára teljesen díjtalanul és minden óvadék lefizetésének kényszere nélkül hozzáférhetővé teszi a Közművelődési Könyvtár óriási, 25.000 kötetes könyvanyagát.

Január hó 2-től kezdve ugyanis bármelyik debreceni előfizetőnk igazolványt kap, mellyel beléphet a Közművelődési Könyvtárba és azt teljesen szabadon és díjtalanul, óvadék nélkül használhatja. — Az igazolványt a kiadóhivatal állítja ki az előfizető számára a kiadóhivatal helyiségeiben, József kir. bereg-nica 1. szám alatt, ugy a délutáni, mint a délutáni órákban.

Ez az igazolvány az előfizető számára jogot ad arra, hogy egész éven át minden különösebb beiratkozási processzus és óvadék letétel nélkül a Közművelődési Könyvtár igénybe vehesse. A könyvtár tudvalevőleg a Déri-muzeumban van és délelőtt 10—1-ig és délután 4—7-ig áll a közönség és így a „Debreczen” előfizetői rendelkezésére.

A könyvtárban óriási könyvanyag található. Több mint 25.000 kötetben képviselve van a klasszikus irodalomtól kezdve a legújabb

irodalom termékéig minden számottevő munka. Bőséges szépirodalmi anyagon kívül megtalálható és kölcsönözhető a tudományos és ismeretterjesztő könyvek egész sorozata, sőt rendelkezésre állnak a legújabb irodalmi munkák is, melyeket a könyvtár agilis igazgatósága a megjelenésük után nyomban beszerz. — Tájékoztató céljából különben az újonnan beszerzett könyvek címét állandóan közölni fogjuk.

Megjegyezzük, hogy előfizetőink nem kötelesek semmiféle más olyan kölcsönkönyvtárba beiratkozni, hol díjat kell fi-

zetni. Ez felesleges is, mert hiszen a Közművelődési Könyvtár minden igényt kielégít és a maga hatalmas könyvanyagában mindenféle könyv megtalálható.

Hisszük, hogy ezt az újabb kedvezményt előfizetőink szívesen fogadják és tömegesen fognak élni ezzel, mert hiszen számukra óriási kényelmet jelent az, hogy minden különösebb „jelentkezés” és „beiratkozás”, óvadékletétel nélkül tagjai lehetnek a város legnagyobb kölcsönkönyvtárának, ahol megtalálják ugy a szórakoztató, mulató, mint minden más komoly tudományos, stb. munkát.

Felfogadta a hortobágyi intézőbizottság a cíframénesekekhez és a gulyához a számadó pásztorokat

Feloszlatják a „renyhe” ménest és helyette cifra-ménest állítanak fel. Legfeljebb 200 hajtó-cédulát adnak ki egy méneshez.

Édekes és a régi szép szokásokra emlékeztető ülést tartott a hortobágyi intézőbizottság a város-haza tanácstermében, dr. Veress Géza tanácsnok elnökelete alatt.

A régi szokáshoz híven a hortobágyi intézőbizottság az újév első vasárnapján fogadja fel mindig a közös gulyák és ménesek számadó pásztorait. Most is begyűltek a városháza udvarára a csikósok és a gulyások és várták, amíg az intézőbizottság előtt rákerül a sor a pásztorfogadásra.

Az ülés megnyitása után dr. Veress Géza tanácsnok vázolta a bizottság előtt a törzsménesek és a törzsgulya közeli reformjának nagy fontosságát, amely valósággal új ala-

pokra fogja helyezni a híres hortobágyi állattenyésztést.

Mike János a bizottság nevében üdvözölte dr. Veress Gézát, aki ezuttal először foglalja el a bizottságban az elnöki széket és bizalmát fejezte ki működése iránt.

Ezután került a sor a közös ménesek és gulyák számadó pásztorainak a felfogadására. A régi időkben ezek a számadók konvenciók alapon, természetben kapták meg járandóságukat, az idők szele azonban elsodorta a konvenciót és most buza-alapon ugyan, de már készpénzben állapítják meg a számadó pásztorok járandóságait.

A bizottság előtt ott voltak a pusztá derék fiai és a bizottság tagjai — nagyjából hortobágyi állattartó gazdák — felsorolták az elmúlt esztendő tanulságait és a számadók vetették a hibákat a hibázóknak, mert ilyen is volt.

Az egyik számadó ellen például az volt a panasz, hogy mindig száraz a vályu és a jószág nem talál benne vizet, meg hogy a pásztorok nem tartanak ki mellette, mert nem jól bánik velük.

A barna képű, sodrott bajuszu számadó azonban nem hagyta magát és kijelentette, hogy azért ungerkednek ellene, mert nagyon a világ szájában van. Ott legeltet ugyan is közel a csárdához és így mindig az utjába akad a máta biztosnak. — Bezzeg, aki a Hortobágy másik végén legeltet, annál nem veszik észre, ha száraz a vályu!

Az elboesajított bojtárok miatti panaszt nem akarta elviselni a felfogadott számadó, aki elmondta, hogy a két idősebb bojtárja és a két végezte a dolgát, ezért boesajította el őket.

— Két fiatalot fogadtam fel helyükbe, de többet érnek, mint akinek olyan hosszú bajusza van, hogy a füllére esavarhatja.

Elintézték a panaszok is; aki hibázott, megígérte, hogy jóváteszi, aztán megindult az alku a fogadás körül. A pásztorok sokat kértek, a bizottság tagjai alkudoztak. Akivel nem tudtak megegyezni, kiküldték a teremből, hadd gondolkozzon egy kicsit. Lassan ment a pásztorfogadás, ami nem kis dolog, mert hiszen sok

szerencsétlen férfit. Miután az erős szerek pár perc múlva megtették hatásukat, Koral ur magához tért, ekkor azonban hidegrázás tört rajta ki, mely egészen sokkos tünetekig fokozódott. Annyira rosszul volt, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett róla a ruhát leráncigálni és ágybafektetni. Jobbkezt azonban még akkor is prés erjével szoritotta össze és ez a szoritás csak akkor engedett egy kicsit, mikor mindhárom orvos elhagyta a szobát, mintán hiába igyekeztek Koral urat egyetlen szó kimondására bírni.

Koral ur ekkor magához intette hitvestársát és az izgalomtól remegő hangon elmondotta szörnyű kalandját. Hogy mi borzasztotta el Gertrudot, azt nem lehetett teljes mértékben tisztázni, annyi azonban bizonyos, hogy a végén, mikor Koral ur a markában tartott és erősen összgyűrűt bankjegyeket megmutatta neki, az asszony, mint ha puskából lőtték volna ki, elrohant egyenesen az édes anyjához hazra.

Alkalmassint megjegyezték, hogy Koral ur valami nem egészen tiszta uton jutott a pénzhez.

(Az asszonyok rendszerint az igazságokat nem hiszik el.)

Különben pedig Gertrud inkább váiasztotta a válás iszonyu botrányát, semhogy együtt éljen egy

olyan veszedelmes és csak bajt okozó emberrel, mint Koral ur, aki 400.000 frankot mert találni az utcán, ha mindjárt egy pofon arán is.

Koral urat az asszony izgalma, majd hűtlen elhagyása annyira felzaklatta, hogy az emberemlékezet óta csendes és komoly ember örvöngeni kezdett és kényszerzubbonyba kellett helyezni. A szerencsétlen férfiú arca ezen művelet közben jóformán felismerhetetlené változott.

Az orvos, aki ideiglenesen egy ápolónőt szerzett melléje, óriási fégtömlőket rakott a fejére és bár állandóan hallucinációk üldözték, másnapra ismét jobban lett. Lefogyott, legyengült, pocakja, melyve redig büszke volt, visszafejlődött. Az üldözési mania egy neme fejlődött ki nála: reszketett, ha ajtaján kopogtattak.

Titkát első sikertelen kísérlete után a világért sem merete volna közölni és örjítő gondolatok gyötörték. Az ágyneműbe elrejtett 400.000 frank elhatározta magát, hogy jelentést tesz a rendőrfőnöknek, eszébe jutott az a feltevés, hogy hátha meggyanúsítják a pénz eltulajdonításával és nem fogják elhinni azt, amint a saját édes felesége sem hitte el az igazat neki. (Folytatása következik.)

Otthoni kényelem. Elsőrendű francia konyha.

MEGNYILT

a legmodernebbül újonnan berendezett

PALACE PENSIÓ

VII., Károly-körút 3.

Telefon: József 4 6—10 és 416—20

Telefon a szobákban. Saját fel- és lemenő lift. Állandó hideg- és melegvíz-szolgáltatás.

Mérsékelt árak!

Salon. Hallok. Társalgó. Dohányzószoba. Közös ebédlő.

jószág forog egy évig a számadó kezén, de végül is sikerült a megegyezés és akkor a felfogadott pásztor parolát adott sorban a bizottság valamennyi tagjának.

Az intézőbizottság ilyen módon a következő pásztorokat fogadta fel a gulyákhoz és a ménesekhez:

Az ökörgulyához Fülöp Sándor ondódi lakost, a régi híres pásztorfamilia egyik tagját, aki minden darab ökör után 3 pengő 20 fillért kap.

A bikagulyához Tóth Károly szoboszlói lakost, aki 5 pengőt kap darabonként, a hágó bikáért azonban a felét fizetik.

A feketeterítő (tinógulyához) Szalontai Sándor, tiszcaesegei lakost, darabonként 3 pengőért.

A malomzugi tinógulyához Simon Gábor tiszcaesegei lakost, 2.80 pengőért.

A cifra-gulya létszámát 500 darabban állapította meg a bizottság; számadó pásztor lett Bana Sándor, Csige-kerti lakos, aki 340 tehén után 3 pengő 20 fillért kap, de attól az időtől kezdve, amikor a bikát a gulyához beengedik, vagyis június közepétől anguszus közepéig, 160 tehenet elhajtának és ezek után csak 160 pengőt kap.

A szüzgulyához Szalontai János tiszcaesegei lakost fogadták fel 2.80 pengőért. A bizottság kimondotta, hogy a szüzgulya kettősztandó és külön-külön legeltetendő.

A kungyörgyi tájfajta cíframénesehez Juhász Mihály tiszcaesegei lakost, a szatmáritelki cíframénesehez Kovács Gyula tiszcaesegei lakost, a szásztelki cíframénesehez Szalontai János tiszcaesegei lakost fogadták fel, akik már nem darabszámba kapnak fizetést, hanem egy összegben fejenként 850 pengőt, de ezenkívül még a külön tehénlegeltetésért, fejenként 300 pengőt.

Elhatározta a bizottság, hogy a toronyidombi „renyhe” ménest feloszlatják és ahelyett is egy cíframénest szerveznek meg. Ennek az új cíframénesnek a számadó pásztor Czihere András lett, aki szintén 850 pengő fizetést kap.

A hortobágyi intézőbizottság ezután elhatározta, hogy felkéri a városi tanácsot arra, hogy a cíframénesekhez 6—6 mént osszon be és egy-egy méneshez legfeljebb 200 darab hajtó-cédulát adjanak ki.

A bizottság ezután kisebb ügyeket intézett el.

Bálozó hölgyek!

Síly ruhára, taft selyem — — 3.98

Crepe-Satin — — — — — 12.58

Crépe-Georgette, tiszta selyem . 6.98

Crépe-de Chine, tiszta selyem, 6.98

Kaphatók az összes divatszínekben.

„Béke” Aruház

Szent Anna ucca 2.

Közérdekű levelek

Hozzászólás a debreceni mélyfűrés lehetőségéhez

„Debreczen” már több alkalommal szövegeltette azt az igen fontos és nagy horderejű kérdést, hogy Debrecennek föltétlenül meg kell csinálnia a mélyfűrészt, mert ez ma már olyan kézenfekvő kérdés a városfejlesztő politikának, amittől nem lehet eltekinteni. Az előbbi közérdekű levelet is ez alkalommal kaptuk és adjuk közre.

„Jóleső érzés az, hogy a „Debreczen” szerkesztőségét ez a törekvés hatja át, mert ez mind téglaszállítás Nagy-Debreczen monumentális megalapozásához, a kérdés egyik igen fontos műszaki problémájához szeretnék népszerű stílusban, röviden hozzászólni.

A szolnoki hő- és gyógyfürrás sikeres feltárása után komoly szakkörökben felvetődött a kérdés, hogyan lehetne ezt a naponta feltörő 1.400.000 liter 55 C fokos temperaturájú gyógyvizet legpraktikusabban felhasználni. Felvetődött többek között a városi központi távfűtés gondolata. A felhasználható, gáztól megfosztott forró vizet fűtőtestekbe vezetni, és ellátni Szolnokot olcsó fűtőanyaggal, egy hatalmas centráléből szállított forróvízzel. A feltörő vízből kivont gáz ezer és ezer lehetőséget nyújt a gazdaságos kihasználáshoz.

Debrecennek is fel kell tárni a maga hőforrását! Rá kell mutatni, hogy milyen domináns előnyt jelentene ennek a fejlődésképes városnak egy bő hő- és gyógyforrás.

A szoboszlói csodaforrás (csodaforrás, mert a 73 fokos melege a világ összes hőforrásai között a második helyet biztosítja neki) nem tudja biztosítani Debreczen számára még azokat az előnyöket sem, amelyet egy helyi forrás kisebb hőfokú vize adna. Az a húszkilométeres vezetékcsakasz, amelyen a víz Debreczenbe ömlene és annak megmunkálási, lefektetési költsége a helyi próbafűrés kiadások részben vagy egészben fedezné.

Nincs tehát más, mint Debreczen városának meg kell kezdeni a próbafűrésokat. Gyönyörű követendő példa áll előttünk, Szeged, a nemrégiben végrehajtott 950 méteres artézifűrészt állami segély nélkül oldotta meg.

És ha sikerülnek azok a mélyfűrészek, amelyek komoly geológusok fűrészek reményét, Debreczen fejlődése széles perspektíva előtt áll. A híres debreceni elvált máris pusztulóban, de akkor egy világvárosi élet szülné itt meg, a maga élénk üzleti életével, kulturális és higiénikus berendezésével.

Hatalmas összegek szabadulnának fel az olcsó fűtés következtében, a gyógyfürdőink világvárosi nivója jelentős idegenforgalmat hozna, a forróvíz higiénikus felhasználási lehetősége, csirájában fojtandó el a pusztító fertőző betegségeket. Eltűnne a tuberkulózis megdöbbentő halálatistikája. Leállna a város levegőjét fertőző füstökádó kémények, amelyek tízezreit át pusztul a nemzeti vagyon, mert a kevés és drága, jobb sorsra érdemes tüzelőanyagunk jelentős százaléka kihasználhatatlanul ömlik át rajtuk; hej, de áldani is fogunk bennünket kései utódaink ezért a mesterei pazarlásért. *Hisz a kandalló tüzeinél a tüzelőanyag 5 százalékát tudjuk csak hasznosítani, a fentmaradt 95 százalékát onként cikklik át a kűrtől, hogy egy milligramm szobalevegőt is melegítene.* Hatástalan pazarlás folyik a szobai cserép- és vaskályhákban és a ráadásul fűtelésük sok munkával (a tüzelőanyag cipelése stb.) komolyan hamuval és füsttel is jár.

Kétségtelenül jobb hőkihasználással dolgoznak a házi központi fűtőberendezések; de mégis az agyontökeletesebb fűtőanyagot közvetlenül előállító házi kazánok is 40-70 százalékos hő-

kihasználást tudnak csak kiizadni.

A fűtéstechnika fejlődése a városi központi fűtés felé gravitál. Az egyes házak központi fűtésének ma már nincs rügye jövője. Mint ahogy kizsörtotta a kezdetleges és költséges házi vízvezeték a modern vízvezeték megteremtője, a városi vízvezeték, úgy fog a házi központi fűtés temetésére el-
emenni a modern városi vagy városközi távfűtés.

Amerika felhőkarcolóit ma már nem építenek a saját épületük fűtésére kazánházakat, a fantasztikus csölabirint részére pincészakaszokat, mert a legutolsó pince zugában is az amerikai üzleti élet trónol, hanem a fűtésre szolgáló gőzt vagy forróvizet épp úgy, mint mi a hidegvizet, a város vagy városrész központi kazánházából kapja.

Meg kell tehát kezdeni a próbafűrészeket a feltörő forró vízből megépíteni Debreczen városi központi fűtését. Ma még szinte beláthatatlan eredményekkel járna ez. Az Egyesült Államokban több mint 300 város (New York, Boston, Chicago, Detroit stb.) rendezkedett be a városi távfűtésre, s ezért ezek a városok szédületes fejlődést, egészséges légkört és sok munkaalkalmat kaptak cserébe. Az európai nagyvárosok: Berlin, Hamburg, Koppenhága, Drezda, mind, mind megcsinálta a maga távfűtését megvetve az alap-

ját egy újabbiramu városfejlesztésnek.

Igaz, ezek a városok nagyrésztben gőzzel fűtenek, de a forróvíz fűtésnek is megvannak a maga előnyei, különösen ha ez a forróvíz készen ömlik folyton egy jó kútból.

A melegvíz vezetésére szolgáló csövek egyszerűbbek, kisebbmértékűek, a csőtörés kevésbé veszélyes, a meleg víz nehezebben hűl le stb.

Berlin-neuköllni telepén melegvízzel fűtenek egy egész városrészt. Párisban most készült el a terve a városi központi fűtésnek, hatalmas méretét bizonyítja, hogy a főcső átmérőjét egy méterre konstruálták.

A debreceni mélyfűrészek elvégzésének szükségességét egy fontos műszaki szempontból forszíroztam csak, mások mutassanak rá a többi szempontokra is, legyünk tisztában azzal, hogy mit kaphat Debreczen egy sikeres mélyfűrés esetén s ha tisztán látunk, csak egyet kívánhatunk: *Hő- és gyógyforrást Debrecennek!* Adja az Isten, hogy megkapjuk.

Debreczen, 1929. január 5.

Nagy Béla,
vízvezeték és fűtészerező
Nagy Sándor szerelési
vállalatának belfelügyelője

Pálmák alatt hűsöltek, tengerben fürödtek a Bocskai játékosai

Athén, január 5.

Lassan-lassan Athént is megszokjuk, pedig ez lüktető világváros és mozgalmas, eleven élet folyik itt. Az üzletekben záróra nincs, még éjjelkor is nyitva az üzletek és pompázó fényárban uszók a város. *Délelőttöként pálmák árnyékában sütkérezünk, a fiuk már mind barnára sültek a meleg napsütéstől. Mazsola, mandarin, datolya, narancs igen olcsó és eszünk is belőle eleget.* A múlt nap a tengerben is megfürdöttünk, bizony Isten jól esett, mégis januárban napfürdőzni, pálmák és ciprusok alatt hűsölni, mazsolat kílőszámra enni, tengerben fürdeni nem utolsó dolog, érdemes volt ezer kilométert utazni Görögországba.

Pedig már csak pár nap a gyöngyélet. Hétfőn este 6 órakor már bucsút mondunk Athénnek. Délután még játszottunk Athén válogatott ellen s utána egy óra múlva már vonatra ülünk és szerdán este, de legkésőbb csütörtök reggel Budapestben, illetőleg Debreczenben leszünk.

Amint előre jeleztem, a török tura meghiusult anyagi differenciák miatt, míg az egyiptomiak azért nem tudnak most fogadni, mert nincs szabadnapjuk. De ezek továbbra is fenntartották a meghívást és majd alkalmilag mégis csak ellátogatunk a Fáraók hazájába.

A görögök rendkívül megvannak elégedve a Bocskayval és husvétra újra meghívtak bennünket. Ugyanakkor az Újpestet is szeretnék megnyerni és az volna a husvét mélyközései bombaprogramja, ha Újpest itt Athénben játszana a Bocskayval. De erre még alszunk néhányat.

Athénben már sokal több a szép görög lány, mint Szalonikiben és inkább hajlandók letérni az erény útjáról is. *Azonban rettentően kevesen vannak festve, koromfekete hajuk és csunni lábuk van.*

A múlt nap a Panaitekos táncmulatságot rendezett és azon vendégül látta a Bocskay legénységét

is. Kitűnően mulattunk, enni, inni való bőven, szép lányok, asszonyok. tánc reggelig. — *mein Herz, was willst du noch mehr...*

Pénteken pedig hosszabb tengeri hajóutra mentünk. Reggel ki Piréusba a tenger mellé, utána pedig egy öreg, rozoga hajón Salamis szigetére.

Sok debreceni fiú először ült még életében hajón és tengeren, — azonban dicséretére legyen mind-egyiknek, *ugy viselkedett mind, mint egy kipróbált vén tengeri róka.*

Nem imponál ezeknek semmi. Szolárszky, Hübner és Baik fejükre nyomva egy tengerész sapkát, a hajó orrában helyezkedtek el és megradva egy kötelet, dirigálták a hajót.

Visszafelé pedig vihar volt a tengeren és úgy lóbált bennünket, mint valami játékszer a szél. A fiuk alapos tengervizhullám zuhanyban részesültek, de egyiknek sem lett semmi baja, bámultak is a hajósok. Még az idevaló Schveng és a felesége lettek leghamarabb rosszul. *Szép volt a hajó ut minden izgalomával, érdekességével együtt.*

Még három napig időzünk Athénben, ma szombaton az Olimpiaiak ellen játszunk, amelyet egy cseh tréner tanít, vasárnap Schveng csapata az Eneossis az ellenfelünk és hétfőn Athén válogatott. Nehéz lesz a három mérkőzés egymásután...

A múlt nap találkoztam itt a Panaitekos egyik elnöktagjával, aki már járt Budapestben is. *Ő volt Erzsébet királyné egyik felolvasója. Sok érdekességet mesélt boldogult Erzsébet királynéről, majd erről alkalmilag még többet.*

Ma hallgattunk rádiót is. Itt a rádió meglehetősen ritka, és kevés van. Természetesen Budapestet fogtuk. Eppen a „Faust”-ot adták és utána nagy örömmel halhattuk a legújabb híreket.

A fiuk most már készülődnek hazafelé, vásárolnak, csomagolnak. Legtöbbjé cipőt vett, ennek itt olcsóbb az ára mint odahaza. 20-22 pengőért igen jó cipőt lehet kapni. Csudára tudnak alkudni, pedig a

jobb üzletekben ki van írva a szabott ár. De 20-30 drachmát mindig sikerül lealkudni. Hiába a debreceni magyar fiúk üzletileg sem rosszak.

Tamassy László.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Szerda délután 3 órakor ifjúsági előadás: **Szentivánéji álom.** Mendelssohn kísérelő zenéjével.

Szerda este C) bérlet: Dolly. Operett. Kőpriz.

Csütörtök délután 3 órakor, zóna-előadás: **Szentivánéji álom.**

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ma, szerdán két előadást tart a színház. Délután, pont 3 órakor:

Szentivánéji álom

Mendelssohn teljes kísérelő-zenéjével, Szathmáry karnagy vezénylete alatt A Szentivánéji álom jegyei délelőtt 12 óráig és délután 2-3 óra között válthatók.

Shakespeare remekműve: a Szentivánéji álom mai délutáni előadása pontosan 3 órakor kezdődik, miért is a klasszikus értékű nyitányt csak a pontosan érkező közönség élvezheti.

Ma este C) bérletben Hirsch Hugó népszerű operettje: Dolly szerepel játékközpontban, a női főszerepekben Timár Ilia és Ferenczy Marian fellépésével.

Unger István játssza a Dolly bonviván szerepét.

Tamás Benő és Sugár Mihály, valamint Halasiné hálás szerepeket játszanak a Dolly ma esti előadásán, melyen Cvikli öférége kedves alakját Szigeti Jenő személyesíti.

Holnap, csütörtökön délután 3 órakor, olcsó, zóna-előadás keretében: **Szentivánéji álom,** Shakespeare klasszikus vigjátékát ismétlik meg, Halasi Mariska, Szentgyörgyi Mária, Vajai V. Magda, Csapó Mária, Feleky Klári, Lázár Tamás, Fábrián, László Gyula, Thuróczy fellépésével. A mesteremberek komikus figuráit Misoga, Tamás, Sugár, Szigethy Bandi, Virágháthy és Zuboly szerepét játszó Szigeti Jenő viszik színpadra, óriási derűtséget kelteve. Jegyek 20 filléres állótól a legdrágább 1 pengő 60 filléres jegyig a rendes pénztárnál.

Holnap, csütörtökön este D) bérletben másodsor megy a Dolly, Timár Ilával a címszerepben.

Pénteken este bérletészetben: **Régi nyár,** Kovács Terussal. Félóra tisztviselő-est. Kedvezményes utalványok igazolvány ellenében az illető intézetknél és a színházi irodában vehetők át.

Szombaton este Kardoss Géza országosan ismert kiváló szerepét, Kovácsy-t játssza el, az Antonia, világhírű darabban. A címszerep Kovács Terus parádés alakítása.

Vasárnap délután mérsékelt árakkal: **Eltört a hegedű.**

Előkészületben Kardoss Géza fellépésével, a Belvárosi Színház ideiglenes slágere: **Szegény leányt nem lehet elvenni.** A két női főszerepet Csapó Mária és Ferenczy Marian játsszák.

Jön: **Az utolsó Verebely-leány.** Operett újdonság.

A mozgósínházak mai műsora:

„Meteorban” szerdán: Csak felnőtteknek! **„Asszonyok uccája.”** Nagy erkölcsdráma 8 felvonásban. Maria Jacobini és Jean Bradin főszereplésével. És a fényes kísérelő műsor. Előadások 6 és 8 órakor.

Vigszínház: **„Galamb a viharban”** 9 felvonásban és a kísérelő műsor.

Könyv

Megjelent a Debreceni Szemle legújabb száma

Ez részint tudományos, részint irodalmi folyóirat, mely egyedülálló az egész Tiszántúlon, mint értékes gyűjteménye a vidéki kulturális értékeknek ismét remek kiállítású, elsőrangú tartalmú meglepetéssel szolgál. Senki sem tagadhatja, hogy ma, mikor minden értéket felszív a főváros és mindent úgy akar visszaadni a vidéknek, mint sajátját, nagyon nehéz tudományos és irodalmi folyóirattal eredményeket elérni vidéki viszonylatban. Idestova két éve, hogy a Debreceni Szemle teljesíti nemes és értékes hivatását a Tiszántúl és fővárosi viszonylatban is kiállja a versenyt a többi, hasonló célú folyóirattal. Külső és belső értékre egyaránt kíváncsi, érdekes dicsőséget hozó a város kulturális életére. Mikor Milleker Rezső és Hankiss János egyetemi tanárok megindították ezt a folyóiratot két évvel ezelőtt, sokan fejesóválások között rossz jóslatokkal biztatták a kezdeményezőket és ime ez a rövid idő is igazolta, hogy Debrecennek fölényen szüksége van erre a tudományos és irodalmi folyóiraatra, mert el tudta látni minden külső segítség nélkül értékes tartalommal, mert Debrecen a tudomány és irodalom tekintetében se maradhat el és nem is marad a többi városok mögött. Az a munka, mit a két kezdeményező tisztán, csak nemes ambícióból és merő lelkesedő kultúr szempontból kezdett meg, ma már az egész országban nevet és értéket jelent a tudomány és irodalom terén.

A város vezetősége is megértő, támogató szándékú volt és ezt a reményt kelti a jövőben is, mert Debrecennek presztizskérdésből is meg kell tartania az eddig megszerzett eredményeket.

A legújabb számot nézegetve, mely kizárólag tudományos kérdésekkel foglalkozik, megállapíthatjuk, hogy ezek a tudományos problémákat tárgyaló cikkek a népszerű és hozzáférhető stílussal mindenkinek szellemi kincsei lehetnek. Idősebb, aktuális kérdések megvilágításai, melyek a népszerű írók előadásában a mának legérdekesebb témáival foglalkoznak. Tikos Béla, a mai debreceni erdők kialakulásáról ír. Tóth István a vasbeton ténfoglalása a modern építkezésben. Pongrácz Sándor: Félélem és nevelés. Berényi Dénes az Atlanti óceán mesterséges szigetéről. Beznák Aladár a tudomány és jövő címen ír. Kokas Eszter, Kuthy S. A debreceni kollégiumi könyvtár régi műveiről. Márton Béla Adatok Sáránd község monográfiájához stb., stb. cikkek és a Vegyes rovatban pedig neves tudósok megállapításai, véleményei a mai tudományos élet egyik, másik felét érdekes vívmányairól, találmányairól.

Mint a felsoroltakból is látszik, Debrecen büszke lehet egyetlen tudományos és irodalmi lapjára, viszont ez az egyetlen lap pedig megérdemli a közönség érdeklődését, mert az érdeklődő közönség csak nyerhet azzal, ha megismeri és lapozgatja ezt a vastag és szépkiállítású folyóiratot.

Sz. R. I.

Bámulatos hatású araszéptő szer a

Fáv-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáv szappan szintén 1P

Rapha

Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

Nem vagyunk köteles gyógyítani, vallotta a szektáriánus, kinek gyermeke megégett

Az egész ország sajtóját bejárta tavaly az a hír, hogy Ibrányban új bibliai szekta alakult meg, amelynek vezetőit az elmeorvosintézetbe utalták, a társadalmi rendet veszélyeztető tanok hirdetése miatt. A szekta tagjai a biblia egyes kitételeinek betűjébe kapaszkodva merész fantáziával állítanak új életnormákat. Így azt olvassák ki a Szentírásból, hogy a gyümölcs élvezete hiúságos gyönyörűség, tehát kivágják, haszontalannak és istentelennek tartott gyümölcsfáikat. Ugyancsak a biblia egyéni interpretálásából ered az az életelvük is, hogy ha betegek, nem hívják orvost, mert a betegség is Isten akarata, ami ellen bűn volna bármit is tenni.

Az elmeorvosintézetbe utalt és onnan hazakerült ibrányiak első dolga volt, hogy súlyos feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen, személyes szabadság megsértése és egyéb címen. A feljelentésre megindult a vizsgálat, amely még mindig tart, de értesülésünk szerint az Ibrányi szekta híveinek vádjait nem találták illetékes helyen alaposnak. — Még nem ért véget a nagy port fel-

vert szekta-ügy, mikor Ibrányban egy Szász Gerzson nevű két éves fiúcska forró vízben összeégett. A szekta tanításához híven a szülők nem gyógyították a gyermeket, aki meg is halt. Újév napján szálltak ki a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosok Ibrányba, ahol felboncolták az összeégett gyermeket.

A boncoláson megjelent orvosok konstatálták, hogy az égési seb fődellen, gyógyíthatatlan volt. A gyermek testén olyan kis területen keletkezett az égési seb, hogy kórházba vitele esetén könnyen meggyógyítható volna a gyermeket.

Szász Gerzson kihallgatásakor érdekes vallomást tett:

— Mi, akik az új szekta hívei vagyunk, — mondta, — tudjuk, hogy a gyermeket kötelesek vagyunk orvoshoz vinni, ezt meg is tesszük. Gyógyíttatni azonban nem vagyunk kötelesek, mert amit a jó Isten ránk mér, az lesz.

Annyit beismert, hogy az orvoshoz el kellett volna vinni a gyermeket, de nem tette, mert a sérülést nem tartotta olyan súlyosnak.

Dr Gulyás István ipariskola igazgató előadása a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolája tegnap este hat órákor tartotta hatodik előadását a városháza közgyűlési termében, hol dr. Gulyás István ipariskola igazgató „Az iparosifjúság nevelése” címen tartott igen értékes és a mai iparos társadalmi életet nagyon is közel érintő tanulságos előadást.

A tanoroktatás, amidőn városunk agilis vezetősége az áldozatkészség és megértés nemes érzéséről indítva díszes palotát emelt — jól felszerelt tantermekkel — az ipari szakoktatás intenzív fejlesztésére hatalmas lendülettel indult el városunkban azon az úton, melynek célja nem más, mint a szellemi és gyakorlati életben oly iparosifjakat nevelni, kik a hazai ipar jó hírnevének szolgálatában — anyagi és erkölcsi vonatkozásban — belekapcsolódván egy, a közgazdaság szempontjából is nagyjelentőségű munkába, előbbrevigyük a nemzetmegújítást, az újjászülést eszméjét. Örömmel kell konstatálnunk, hogy ezen tanintézet élére sikerült annakidején egy dr. Gulyás Istvánt megnevelni, kinek szaktudása, bölcs irányítása és vezetése ezt az iskolát a hazai hasonló tanintézetek között az első közé emelte.

A tegnapi előadásában ezen illusztris előadó, általános fegyelem közepette nagy vonásokban vázolta az iparostanonc oktatás mai jelentőségét és különösen leszögezni kívánta azt, hogy a mai nehéz gazdasági helyzetben amidőn a nagyközönség, a társadalom minden egyes osztálya az elhelyezkedés, a megélhetés kapcsán az ipari pálya felé orientálódik, arra kell törekedni az illetékes hatóságnak is, hogy ezen a téren a hazai kisipari termékek versenyképes állapota érdekében az iparostanonc oktatás szellemi és gyakorlati életében mind kiválóbb eredményeket érhesse el. Kell anyagi és erkölcsi támogatás mellett a tanorokiskolák. A művelt külföldi iparoktatási viszonyait — a hazai körülmények szemelől tartásával — kell tanulmányozás tárgyává tenni és erre

mint alpra építsünk fel, illetve szervezzük meg a nagy jövőt ígérő iparostanonc szakiskolákat.

Majd a mesterek, mint szülőhelyettesek, valamint az iparostanoncok jogviszonyával foglalkozott és reá kívánt mutatni arra, hogy a tanoncok az ő munkahelyüket mint második otthonukat tekintsék, de a mester cél tudatos, nevelő munkája is szükséges ahhoz, hogy az tényleg az ő legyen. Továbbiakban az általános és szakoktatás közötti különbséget világította meg a különféle iskolafajok felsorkoztatása mellett és azok hivatásáról beszélt. Bár mindegyiknek célja az életre való nevelés, mégis hangsúlyozni kívánta azt, hogy az alapos szakképzés különösen az iparostanonciskolánál elengedhetetlen kellék.

Az ipar fejlődésében — úgy mond — a nagy ipar előretörése napjainkban megsemmisítette a kisipar idealizmusát, amidőn azt látjuk, hogy a tanonc, a segéd ezidőszereint csekély kivétellel legkevésbé nevezheti magát a munkaadó családtagjának, így mint a munkavégrehajtói annak befejeztével — különösen a fejlődésben levő tanonc az otthon hiánya miatt — az életnek azt az oldalát ismeri meg, hol erkölcsében, gondolkodásában a reá gyakorolt káros hatások folytán egvánságának, jellemének kifejlődése útvesztőbe kerül és annak szomorú következménye végigkíséri azt egész életén. Szükség van tehát a tanoncotthon eszméjének sürgős megvalósítására, ahol az egyéni nevelés jellemfejlesztés által eléggé nem értékelhető eredményeket érhetnének el.

Az előadást, melyet egyesek hozzájárulása folytán élénk vita kísérte, a hallgatóság nagy tetszéssel fogadott és az illusztris előadót meleg ünneplésben részesítette.

Az előadást megelőzően a Városi Dal-egylet a fölé megszokott precízitással egy énekszámot adott elő és az előadás dr. Veress István tanfőképző intézeti igazgató zárószavával véget ért.

Ramminget vezet női ha vázolás, ondolálás, hajfestés és parókakészítésben. — Tatrós vilány-ondolálás. — Szolid árak!

Hymen

Tóth Piroska úrleány és Szilasi László csendőrszázados, január hó 12. napján, déli 12 órákor tartják esküvőjüket a Svetits zárda kápolnájában.

Takács Blanka úrleányt Debrecenből eljegyezte Jellinek Sándor vendég-lős Budapestről.

A debreceni anyakönyvi hivatalban tegnapi napon házasságot kötöttek: Weinstein Gyula—Markovits Elie.

Polgári iskolai magánvizsgálatokra előkészítő tanfolyam a Fűvészkert-uccában.

A ref. egyház miniszterileg engedélyezett polgári iskolai tanfolyamot tart fenn, a Fűvészkert uccai elemi iskolában, tanköteles koron felüliek részére.

A tanfolyamon tanárok készítik elő a hallgatókat a magánvizsgálatokra. Január hó 7-én nyílik meg a tanfolyam, amelyen oktatás 5—8 óráig folyik, szombat kivételével. A tanfolyam beosztása olyan, hogy egy és fél év alatt a polgári iskola mind a négy osztályáról tehetnek vizsgát a hallgatók, az első és második osztályról egyszerre és a többi osztályokról további fél évenként. A vizsgálatok a Kereskedő Társulati Polgári Fűvészkert iskolában vannak és a tanfolyam hallgatói ugyan itt még tandíjkezelésben is részesülnek. Tankönyvekkel a hallgatókat csekély költséggel fejében a Tanfolyam látja el.

A tanfolyamon a polgári iskola minden osztályára folyik előkészítés és a hallgatók már júniusban vizsgát tehetnek.

Az előkészítés díja a hat hónapra, havonként előre fizetendő 16 (tizenhat) pengő, összesen 96 (kilencvenhat) pengő.

Beiratkozni lehet január hó 7-től, naponta 6—8 óráig.

Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy csak olyanok jelentkezzenek, akiket komoly szándék vezet a polgári iskolai tanulmányok elvégzésére.

Zongorát

készítke, hangolok, javítok, eladok és cserélek előnyös feltételek mellett
Rakovszky zongorakészítő
Péterfia ucca 42. szám.

Leszállítom
szakszerű munkámmal vízvezeték-javítási kötszégét és hosszúságát
felére
ha idejében értesít a felmerülő hibákról, mert valóságos
forgalmi
akadály a házban, ha nem működik a vízvezeték és
adóját
sem fizeti olyan szívesen, mint ahogy telefonál
Pulóp Miklós háziorvosmester
vizelet és csatornázási vállalkozó
nak Debrecen, Csapo ucca 3.
Telefon 9-17. szám.

A NAP HIREI

A Piac ucai egyházzrész első vallásos délutánja

A Piac ucai egyházzrész is megkezdte a maga szervezett munkáját. Elhatározták, hogy sorozatos vallásos délutánokat rendeznek a Kistemplomban. Az első ilyen vallásos összejövetelt tegnap délután öt órakor tartották meg. Nagyon sokan jelentek meg a Kistemplomban ebből az alkalomból.

Közének után Szele György lelkész imádkozott, mély áhitattal, majd Kardoss Lajos s. lelkész a Cremonai hegedűst adta elő, Szele Paula tanítónő orgonakísérete mellett.

Bagdy Dániel vt. lelkész tartott ezután igen értékes beszédet Pál apostolról. Eleven erejű szavakkal festette le a figyelmes hallgatóság előtt. Pál apostol lekiállapotát. Pál — mondta többek között, — minden ember iránt érezte az elkötelezettséget, hogy a Krisztushoz vezesse őket.

Sípos Imre lelkész zárómát mondott, majd felolvasta azoknak a névsorát, akik a Piac ucai egyházzrész javára adakoztak, vagy megajánlásokat tettek. Együttal szeretettel felhívta a jelenlevők figyelmét arra, hogy további adakozásokat vagy Szele György lelkészhez, Révész-tér 2. szám alá, vagy pedig Böszörményi Kálmánhoz, aki egyben az egyházzrész pénztárosa is, a Kálvintér 17. szám alá vigyenek.

Sípos Imre végül az apostoli áldással bocsátotta el a híveket, akik közének után emelkedett lélekkel hagyták el a Kistemplomot.

— **Előadás a Lappföldről.** Vasárnap január hó 13-án, délután 5 órakor folytatja dr. Ecsedi István egyetemi tanár előadását, a Lappföldről és a leppokról, a Polgári és Gazda Körben. A jeles utazó bemutatja az északsarkvidéki útját és az ottani lakókról. — Előadását vetített képekkel kíséri.

— **Marcel Journet Debrecenben.** A párisi nagyopera világhíró baritonistája, aki tavaly egész Budapestet lázba hozta, operai szereplésével, Budapestben kívül egyedül Debrecenbe jön el, ahová a Zenekedvelők Köre meghívta. Műsorában gyönyörűsége telheltik minden zenebarátoknak, hogy csak néhányat említsünk, Carmen, Lakmé, Bajazzók, Bohémélet, Hoffmann meséi, Tannhauser legszebb áriát énekl. A hangverseny iránt, mely kétségtelen az egész zenei szezon legnagyobb eseménye, városszerte már is óriási az érdeklődés.

x **Hj. Zelinger,** Kálvintér 4. szám. Teljesen, olosón festi cégérláblakat.

— Egyetemünk Kmetty Károly professzor temetésén. A budapesti egyetem kiváló közjog tanárának kedden délután végbement temetésén a debreceni egyetem küldöttségileg képviselte magát. A küldöttség dr. Kovács Andor jogkari dékánból, valamint dr. Márffy Ede és dr. Bozóky Ferenc jogi professzorokból állott. Dr. Kovács Andor a temetés után résztvett az egyetem képviselőtömbében az országos gyűjteményegyetem tanácsának a Magyar Tudományos Akadémiaán tartott teljes ülésén.

Sulyos pénzbüntetéssel sújtják azokat a munkaadókat, akik január 15-ig nem jelentik be az Országos Társadalom Biztosítónál alkalmazottaikat

Ismeretes, hogy az Országos Munkásbiztosító Pénztár január 1-től kezdve hatalmas, nagy szervvé alakult át, mely Országos Társadalom-Biztosító Intézet néven kezdte meg működését.

Ez az intézet újságokban és falragaszokon értesítette a munkaadókat a változásról és mindenkinek megküldötték az űrlapokat az általános bejelentés céljára, hogy a munkavállalókat, akikkel a munkaadók január 1-ig összekötésben állottak, újra jelentésük be, mert a státust újra le kell fektetni, miután ez képezi a rokkantság, öregség, özvegyesség és árvaság esetén való biztosítás alapját.

Jellemző az emberek nemtörődöm-ségére, hogy bár alig egy hét választ el a bejelentés határidejének végétől, mégis rendkívül kevesen teljesítették ezt a nagyon fontos kötelességet, pedig nemcsak a munkaadói érdekeltségnek, de a munkavállalóknak is rendkívül fontos érdekük fűződik ahhoz, hogy már most a tagságuk kezdete megállapítás-

sék, mert később az igényjogosultság megállapításánál egyrészt a biztosítottak hátrányt szenvedhetnek, másrészt most a munkaadók a bejelentési kötelesség nem teljesítésével sulyos következményeket vonnak magukra.

Azokkal a munkaadókkal szemben, akik a január 15-én lejáró határidőig nem eszközlik az Országos Társadalom Biztosítónál a bejelentéseket, az intézet a legszigorúbb eszközöket veszi igénybe. Értesülésünk szerint az intézet a munkaadók költségére kiszáll hozzájuk és fölveszi a szükséges adatokat, de ezenkívül sulyos pénzbüntetéssel is sújtják őket.

A munkaadók tehát nemcsak az alkalmazottaikkal szemben tartozó emberi kötelességet teljesítene, ha január 15-ig a bejelentéseket eszközlik, hanem saját magukat is sok zaklatástól, fölösleges és elkerülhető költségű és ezenfelül jelentékeny pénzbüntetésűl mentik meg.

— **Nagy Károly rendőrkapitány búcsúztatása.** Mint ismeretes Nagy Károly rendőrkapitányt a hajduböszörményi kapitányság vezetőjét a belügyminiszter Budapestre helyezte át. Nagy Károly kapitány, mielőtt H. böszörménybe helyezték volna, Debrecenben, a kerület központjánál 4 évig teljesített szolgálatot. A távozó rendőrkapitány búcsúztatását a múlt este tartották meg Hajduböszörményben. A város társadalmi a búcsú-ban- keten tiszteletesek, amellyel a távozó iránt viseltetik. Nyolcvan személyes bankett volt, amelyen az összes hivatal képviseltette magát kivétel nélkül és természetesen a debreceni rendőrség kerületi főkapitánysága is, amelynek keretébe tartozott az át-helyezett rendőrkapitány. A banketten Köblös Sámuel, a „Boeskey” gimnázium igazgatója és Ujvárossy Szabó Lajos kir. közjegyző, kormányfőtanácsos mondtak nagyhatású búcsú-beszédet, amelyben a távozó egyéniségét, érdemeit méltatták és irányában soha el nem múló ragaszkodásukról és szeretetükről biztosították

Nagy Károlyt, aki valóban rá is szolgált erre, mert úgy ott, mint Debrecenben, akik ismerik, csak becsülni és tisztelni tanulták meg.

— **Bor János beteg.** Bor János igazgató, aki Hajdúvármegye törvényhatóságában Hajdusoboszló városának bizottsági tagja és a Független Hajduságnak kitűnő szerkesztője, néhány nap óta nagy beteg. Egy pár nappal ezelőtt behozták a debreceni klinikára és azóta itt kezelik. Minden remény meg van arra, hogy Bor János rövidesen visszanyeri egészségét.

x **A Közhasznú Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlő közönséggel, hogy a Széchenyi, Árpád, Ferenc, Petőfi, Károly, Délibáb telepekre csak e hó 15-ig lehet a régi bérlőknek fizetni ez időn túl az új jelentkezőknek lesznek kiosztva. Elnökség.

x **Számtalan orvos rendel a „Herkules” természetesen keserűvizet,** mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért és megnyugtatója az idegeket. — Kapható mindenütt.

Rendőr bácsi

Kicsi, kuszált trósu gyermeksorokot kaptunk az egyik nap. Vets. Nem szokatlan, nem ismeretlen a szerkesztőségben az ilyesmi. Minden napnak megvan a maga verseküldeménye. Hanem ez a verscske mégis elüt a többi, szerelmes és nem szerelmes versektől. Azt hiszem, hogy témájánál fogva is egyedülálló még „világirodalmi viszonylatban” is. Nyilvánvaló, hogy meg is kell becsülni a kicsi írást. Megbecsülni azért, mert igaz és őszinte bizonyítja annak a nyugateurópai előrehaladó-sunknak, hogy a rendőrségünk is ma már a legnemesebb formájában teljesíti kötelességét. Még arra is kiterjed a figyelme a sarkon silbakoló rendőr őrszemnek, hogy az utca egyik oldaláról a másikra átigyokod, vagy ha fölényebb a gyerek, hát az átögyakozó kicsi, iskolás fiukat, leánykákat átsegítsék a nehéz és veszélyes helyeken. És a kicsi átsegített hálásak is a jószágukért, mint az alábbi versike mutatja, hiszen ezt is egy ilyen kicsi leány írta, akit éppen a „rendőr bácsi” segített át a veszedelmeken.

KISLÁNY KÉRÉSE A RENDŐRHÖZ.

Rendőr bácsi szépen kérem,
vezessen át itt a téren.
Autó rohoq, kocsi berreg,
átal menni hogyan merjek.

Rendőr bácsi kezem fogta,
átal meggen velem nosza.
Mosolyog a sok klovncsi,
mily jó most a Rendőr bácsi.

Írták:

Tóth B., Notin M.

Sakkverseny a Jogász és Tisztviselő Körben

A Jogász és Tisztviselő Kör házi sakkversenyt rendez. A verseny 1929. január 14-én kezdődik. A Kör tagjai közül már is többen jelentkeztek a versenyben való részvételre. A jelentkezési határidő folyó hó 12. d. u. 7 óra. Kötelező feltételek a mester-versenyben való részvételre. A jelenlegi szabályok szerint állapították meg. A nyertesek emléktárggyal jutalmaztatnak és pedig a 7 első nyerő. A verseny iránt élénk az érdeklődés. Lefolyásáról annak idején értesítést adunk.

— **Jóteköny adományok.** Egy nagy nyomorban élő család nehéz helyzetére hívtuk fel a közönség figyelmét. Ma ezzel kapcsolatban B. J. 5 pengőt, „Anny” kalapszalonn 1 pengőt küldött be szerkesztőségünkbe. Felhívjuk az segélyre szorult családok, hogy az adományokat vegyék át szerkesztőségünkben, este 6—9 óráig terjedő időben.

x **Réval lexikon,** teljes 20 kötet és egy Pallas lexikon 18 kötetben, félbör, alkalmi áron eladó. Megtekinthető Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 612. szám.

Rádiósok

Keressék fel minden Rádió-
ügyben Dalmann labora-
tóriumát, Bádogos ucca 3.

TISZÁNTÚLI HÍRLAP R.-T. KÖNYVNYOMDAVÁLLALATA

KÉSZIT KÖNYVEKET, ÜZLETI ÉS KERESKEDELMI NYOMTAT-
VÁNYOKAT, FALRAGASZOKAT, MEGHÍVÓKAT, SZINLAPOKAT,
LEVELPAPIROKAT, BORÍTÉKOKAT, SZÁMLÁKAT, SZÖRÖCEDU-
LÁKAT, RÖPLAPOKAT STB.: OLCSÓN ÉS IZLESES KIVITELBEN.

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1

Milyen idővel és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelentései január hó 8-án:

Időjárásunk a hideg légtömegekből álló légnyomási maximum hatása alatt áll, amely a kisugárzás folytán még jobban megerősödött s jelenleg egész Kelet és Középeurópát borítja. A hőmérséklet az elmúlt 24 órában folytatta süllyedését. Ma a napsütés dacára sem emelkedett a 0.0 C. fok fölé, maximuma -2.8 C. fok volt, az éjjeli minimum -5.9 C. fok.

A maximum a kisugárzás folytán erősödve, helyzetét valószínűleg néhány napig megfogja tartani s így a vele kapcsolatban hideg, száraz időjárás is pár napos idő tartamnak ígérkezik.

Gyászrovat

Kovács Mária halála.

Mélységes fájdalomtól lesújtottan, de Isten bölcs akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejthetetlen jó leányom, testvérünk, sógoronk nagynénénk, unokahugunk és kedves rokonunk Kovács Mária, fiatal élete 24-ik évében, hosszas gyengélkedés után elhunyt. Istenben boldogult kedves halottunk földi részeit 1929. évi január hó 9-én, szerdán délután 2 órakor fogjuk a Hatvan ucca 46. számú gyászházunktól a ref. egyház szertartása szerint a Nagytombban tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalommal szívvvel meghívjuk. Debrecen, 1929. január hó 7-én. — Áldás és béke lengjen drága porai felett! — Bánatos édesapja: id. polg. Kovács Lajos. — Testvérei: Sándor, Ferenc nejjével Kovács Erzsébettel, József nejjével Jubász Margittal, László nejjével Nagy Erzsébettel, Lajos nejjével Nagy Zsuzsikával. Unokahúgai: Kovács Katóka, Kovács Katóka, Kovács Irénke. Nagybátyjai és néneji: polg. Albert Ferenc nejjével és gyermekeivel, polg. id. Dobi János nejjével és gyermekeivel. — Számos közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Csúrka „Kegyelet” temetkezési váll. rendezi.

Fehér György élt 52 évet. Temetése folyó hó 9-én, délelőtt 11 órakor lesz a Hatvan uccai temetőháztól, a görög kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. — A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Szabó Róza élt 20 évet. Temetése folyó hó 9-én, délután 2 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint. — A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Bóvan Anna élt 32 évet. Temetése folyó hó 9-én, délután 2 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. — A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Jóga Bálint élt 31 évet. Temetése folyó hó 9-én, délután fél 3 órakor lesz az Olajút 56. számú gyászházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe. — A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

— A Debreceni Hétlői Ujságot házhoz kézbesítik.

A „DEBRECZEN”

kedvezményes vásárlásra jogosító
SZELVÉNYE

Érvényes mindazon cégeknél, melyekkel orrendezésre megállapodás kötött és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

Nyolcezer pengővel károsította meg debreceni ügyfeleit egy szőnyegjavító

Egy debreceni földbirtokos december hó folyamán bejelentést tett a debreceni rendőrségen Turi Zoltán 31 éves szőnyegkészítő ellen, aki a hozzá javításra kiadott értékes szőnyeget nem adta vissza. A feljelentésre nyomozás eredményre vezetett.

Megállapítást nyert, hogy a szőnyegkészítő jómódú, gazdag emberektől javítás végett átvett drága szőnyegeket és ezeket a zálogházba tette be.

A rendőrségre eddig hat parasz érkezett be, amelyekben már javában folyik a nyomozás és a gyanúsított kihallgatása. Még három följelentés beérkezése várható. A szőnyegkészítő mintegy harmincezer pengő értékű szőnyegeket nyolcezer pengőért csapott be a zálogházba.

A nyolcezer pengő a tényleges ár összegéig, amely megoszlik a paraszások között, minthogy a zálogházban értékes perzsaszőnyegeket termeszettek, hogy kiváltják.

Ronesik Tibor rendőrfogalmazó kedden délelőtt tovább folytatta az őszre vett szőnyegkészítő kihallgatását. A kihallgatások és a lefolytatott nyomozás után a délutáni órákban Ronesik Tibor rendőrfogalmazó előzetes letartóztatásba helyezte a szőnyegkészítőt sorozatosan elkövetett sikasztás büntetése miatt. Az ügyészségre való átkísérése szerdára várható.

Ha van valaki, akit a szőnyegkészítő még megkárosított volna, jelentkezzen a rendőrségen.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Hliva András szücs-segéd, leány Irén. Erdélyi József kőművesmest. f Ferenc Kocsis Sándor gazdálkodó, I. Kata. — Kovács Gyula iroda tiszt, leány Anna, Hertsey Tibor gyógyszerész, fiu Tamás. Herk István kőműves, fiu József.

— **Marcel Journet** a párisi nagyopera énekművésze, egyetlen hangversenye, január hó 25. Zenekedvelők IV. bérlet. Napjegyek a Méliusznál kaphatók.

— **Módosították a szikvizrendeletet.** A szikvizrendelet sok gondot okoz az illetékes köröknek. A kereskedelmiügyi miniszter, a népjóléti és munkaügyi miniszterrel egyetértően most módosították a szikvizrendeletet és elrendelte, hogy a vendéglősök, korcsmárosok, kávéosok, tisztviselő- és munkás étkezdék tulajdonosai a saját üzemükben való felhasználásra az utóbbi időben forgalomba hozott úgynevezett autók úján csak abban az esetben állíthatnak elő szikvizet, ha a készülék őraltalma nem haladja meg a harminc litert. Szól a módosító rendelet arról, hogy a kengyeláros szikvizves üvegpalackokat legkésőbb július elsejéig fémhől, vagy bádoghól készült címkével kell ellátni. Az egy literesnél nagyobb őraltalmu szifonfejjel ellátott szikviz-palackokat legkésőbb öt év leteltével kell a forgalomból kivonni.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: özv. Kiss Andrásné ref. 68 éves, Monostorpályi út 56. — Kovács Mária ref. 24 éves, Hatvan ucca 46. — Stern Parkasné izr. 66 éves, Hatvan ucca 55. Zselici József ref. 21 napos, Hevesi u. 3. szám. — Oswald Péterné rk. 29 éves, Szerep. — Bartha Gyula ref. 22 éves, Hajduhadház.

— **Véletlenül agyonlőtte magát egy nyíregyházi soffőr.** Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt az elmúlt vasárnap este Nyíregyházán, a Csillag ucca 3. számú házban. Gedeon Béla gépkocsivezető, egy revolvert tisztogatott, amiről nem tudta, hogy megvan töltve. Amint a ravaszt törölgette, a revolver elsült és a golyó a szerencsétlen fiatalember hasába fúródott. Segíteni nem tudták rajta s Gedeon Béla hétfőn délelőtt meghalt.

— **Baleset a városi téglagyárban.** Debrecen sz. kir. városi téglagyárában Szabó István kubikus több társával toll egy anyaggal megrakott kocsi. A kocsi hirtelen félrebillent és ránehezedt a munkás balkezeire, amelyen eléggé súlyos zúzódásokat okozott. Szabó István sérülése 3 hét alatt gyógyul.

— **Galánffy Lajos** klasszikus zongoramestere a zenedében, február hó 2-án, este 8 órakor. Jegyek már előjegyzetők Springer zeneműkereskedésében. Telefon 10-57. szám.

Burg Ignátz

bádogos és vízvezeték szerelő mester
Csapó ucca 11. sz.

22 év óta fennálló műhelyemben bádogos- és vízvezeték-szerelési munkákat, valamint azok javítását szakszerűen, pontosan, a legjutányosabb árak mellett készítek.

Költségvetés díjtalan.

Telefon 9-59.

A Máv. Fi harmonikusok szonnyító hangversenye

Ismételten jeleztük már, hogy a MÁV Filharmonikusok kitünő készülségű zenei együttese január hó 15-én este 8 órakor tartja szonnyító, nagy hangversenyét, a Bika szálló dísztermében. Debrecen zene iránt érdeklődő nag. közönségének minden rétegét átható meleg érdeklődés nyilvánul meg a nagy szeretettel körülvett zenekarnak ezidei első fellépése iránt, amelyet minden tekintetben indokol az együttes multja, mely a felfelé ivelő, komoly művészi sikerekkel ékes s amely már régen elsőrangú kultúrtenezővé avatta ezt a nagy készülségű zenekart. Az együttest ez alkalommal is a zenekar kitünő karnagya és vezére, az európai nevű Abrányi Emil vezeti. A zenekar tagjai odaadó szorgalommal készítik elő Abrányi mester vezetése alatt a kiemelkedő művészi eseménynek ígérkező estét, amely a jelekből ítélve forró vizionlátása lesz Debrecen zenei büszkeségének: a MÁV Filharmonikusok kitünő együttesének és a zenekart meleg szeretettel magához ölelő zeneértő és zenekedvelő nagy közönségünknek. Az estély nagy körülményekkel csokorba kötött gyönyörű műsorát a következőkben adjuk: Mendelssohn: A-moll skót szimfónia. Goldmark: Tavasz e. zenei képe. Grieg: Peer Gynt suite, I. rész. Wagner: „Rienzi” nyitánya.

Az estély jegyei válthatók a Hegedüs és Sándor cégnél (Piac ucca). Helyárak: I. rendű ülőhely 3 pengő; II. rendű ülőhely 2 pengő; III. rendű ülőhely és erkélyülés 1 pengő 60 fill.

— **A debreceni Izraelita Nőegylet elnöksége,** ezúton fejezi ki legőszintebb háláját és meleg köszönetét mind azon úrlányoknak, úrnaknak és gyermekeknek, akik szívesek voltak a Bika dísztermében és a Csokonai színházban rendezett műkedvelői előadásukon résztvenni és közreműködésükkel, ügyességükkel és áldozatkészségükkel az előadás fényét és sikerét előmozdítani. Legnagyobb elismeréssel tartozunk k. tagjainknak, akik önfeláldozó buzgalommal, fáradhatatlan munkájukkal, mindenben támogatottak és segítségünkre voltak és lekötöztetett hálával adozunk a Sajtónak, szíves és jóindulatú támogatásáért. A következő felülfizetéseket nyugtázzuk: Főnagynő Béla 120 p. üszöghi Grósz Jenőné 45, Fischer Jenő 40, Györki Imre 40, dr Keller József 25, Lukács Izidor 25, Nagy Benő 25, Békés Lajos 20, dr Fejér Ferenc 20, dr Szántó Sámuel 20, dr Geiger Miklós 15, dr Szenes Zsigmond 15, özv. Fisch Ignác 11, N. N. 11, Bánó Andor 10, Balla Jenőné 10, drd Brunner Lajos 10, Gara Alajosné 10, özv. Klein Ignác 10, Króh Vilmos 10, dr Moskovits Miklós 10, dr Rényi Andor 10, Szöllős Ármán 10, özv. dr Engel Ignác 8, Gerő Zsigmond 5, dr Göndör Arnold 5, dr Gesztli József 5, dr Hegedüs Jenő 5, Kaposi Géza 5, Révész Lajos 5, Schön Sándor 5, Steinberger 5, dr Róth Miksa 1, Összesen 576 pengő. Köszönettel Lederer Miksáné elnök.

Lombfűrész készletek

korcsolyák
leolcsóbban

Bész'er Lajosnál
a csonkatorony mellett.

Emlékek

Sápadt arcom forró könny égeti.
Szívem sebéit gyógyírként öntözi.
Fejem zsilong.
Lelkemben egy bűvös harmónia

Ezer apró emlék tükröződik
Lelki szemeim elé...
S szívem dobogása,
Mint harang zúgása
Sírhatja a drága, szent emlékeket.

Fábián Irma.

.....
x Ügyvédi hír. Dr. Pongor János
ügyvédi irodáját Piac ucca 72. szám
alá helyezte át.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, január 9.

Budapest 557,5 (3) (20) 9.15 A m.
kir. 1 honvédegyeszed zenekar-
nak hangversenye. Vezényel Fricsay
Richard zeneigazgató. 9.30 Hírek
9.45 A hangverseny folytatása. 12 Déli
harangszó az egyetemteri templomból
időjárásjelentés, hírek. 12.20 Zongora
hangverseny. 1 Pontos időjelzés, idő-
járás és vízállásjelentés. 2.30 Hírek, s
élelmiszerek. 3.30 A Magyar Rádió
Újság Morse tanfolyama. 4 Kálmán
bácsi mesédélutánja. 4.45 Pontos idő-
jelzés, időjárás és vízállásjelentés, hí-
rek. 5.10 Pillitz Dezső előadása: Jó
világítás a háztartásban. 5.40 Cigány-
zene. 6.50 Rádió amatőrposta. 7.50
Kabare előadás. Rendezők: Hegedűs
Tibor a Vígsház és Gyarmathy S.
Stúdió rendezője. 1. A nagybácsi
Tréfa. Irta: Karinthy Frigyes. 2. Tóth
Böske énekszámai. Zongorán kísér
Polgár Tibor. 3. A nő meg a csipke.
Zenés egyfelvonásos. Irta Emőd Tamás.
Zenétjét szerzette Nádor Mihály
A dalokat a Temesváry, Kerpely, Pol-
gár-trió kíséri. 4. Kőváry Gyula kon-
feransza. 5. Cselényi József énekszám-
ai. Zongorán kísér Polgár Tibor. 6.
Bor, arany, asszony. Mikszáth Kál-
mán novellájából színpadra írta He-
vesi Sándor. Személyek: Obernovits
fejedelem—Mály Gerő, Milica, feje-
delemasszony—Gazdy Aranka, Szeben-
yi—Cselényi József, Tolmács—Nagy
Gyula, Marica—Horváth Éva. 1 jani-
tor—Gaál Dezső. 1. udvarhölgy—Su-
rányi Olga. 10 Pontos időjelzés, idő-
járásjelentés, hírek, utána gramofon-
hangverseny.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 1.30 Bar-
celona: Rádió-trió. 3 London: Ference
Leng (szoprán) hangversenye. 4.30
Breslau: Kamarazene. 5 Nápoly: V.
Fiano hangversenye. 5.30 Berlin:
Könnvőzene. Róma: Zenekari hang-
verseny. 6.30 Stockholm: Szórakozta-
tó zene. 7.25 Königsberg: Angol lecke.
7.30 Bécs: Szimfonikus zene. Anday
Piroska fellépte. München: Bayer: Ba-
batündér, a bagdadi borbély (opera).
7.53 Bordeaux: Andalúz-dalok. 8 Ber-
lin: Kaun: Menandra (opera). Breslau
Humperdine: Janesi és Juliska. Da-
ventry: Alice Moxon (szoprán) Peggy
Cochranne (hegedű) hangversenye.
Hamburg: Carl Günther dalestje. 8.30
Brüsszel: Zenekari hangverseny. Da-
ventry: M. Málnier zongorahangver-
senye. Toulouse: Bécsi keringő. 9.15
Frankfurt: Molnár Alice hegedűhang-
versenye. 9.35 London: Carneval. 10.5
Daventry: Táncczene. 10.30 Königsberg
Táncczene. 11 London: Táncczene. Mi-
nna: Cigányzene.

A közönség számtalan ügyét szóbeli kérésre intézi el a rendőrség

Kiküszöbölik a bürokráciát, meggyorsítják az ügykezelést. — Szóbeli kérés-
re engedélyeznek mulatságot s adnak ki bicikli rendszámot.

Hosszú évtizedek után most történik
meg először, hogy az állami hivatalok-
ban szakítanak a régi bürokratikus ke-
zelési rendszerrel és áttérnek a mai kor
követelményeinek megfelelő adminis-
trációra. A jeget a rendőrség törte meg.
A belügyminiszter már régen foglalko-
zott a jelenlegi kezelési rendszerrel való
szakítás gondolatával. A végső lökést
azonban a kerületi főkapitányok érte-
kezlete adta meg a dolognak.

Az új kezelési rendszer életbelépte-
tésének keresztülvételével már régebben
foglalkoztak s az új elintézés módok
nem egy részét hónapokkal ezelőtt
megvalósították a rendőrkapitányságok.

Értesülésünk szerint ezentúl szóbeli-
leg kell kérni a jótékony célú mulatsá-
gok engedélyezését. Tehát nem kell
kérvényt benyújtani. A rendőrség a
szóbeli kérésre azonnal elintézi az
ügyet. A kerékpár rendszámokat a tu-
lajdonjog igazolása mellett minden

kérvényezés nélkül egyszerű szóbeli
kérésre azonnal kiadják. A jövőben
mindazokhoz a beadványokhoz és
kérvényekhez, amelyekben eddig a fe-
lek maguk mellékeltek az erkölcsi bi-
zonyítványokat, ezentúl a rendőrség
hivatalból szerzi be és mellékel azokat.

Óriási előnyt fog jelenteni az ügyek
gyors elintézésére az az intézkedés,
amely szerint ezentúl nem másoltatják
le a fogalmazványokat, hanem azokat
eredetiben adják ki az érdekelteknek.
Meggúnt az eddigi nyilvántartási rend-
szer is és helyébe a sokkal előnyösebb
kartoték-rendszert vezetik be.

Igen jól bevált a cselédlüggyek elinté-
zésénél követett módszer, amely szerint
a panaszok alapján a feleket rövid
úton behívták, vagy detektív kereste
fel őket és csak abban az esetben ke-
rült jegyzőkönyvi tárgyalás alá az
ügy, ha azt békésen el nem intézhet-
ték.

— A Piarista Diákszövetség tagjai-
nak figyelmébe. A debreceni Piarista
Diákszövetség értesíti tagjait, hogy a
ma esti barátságos összejövetel a ve-
zetőség egyébirányu elfoglaltsága
miatt elmarad.

— Tetszhalottnak néztek egy tüdő-
hajban elhalt asszonyt. Kaposvárról
jelentik: A tüksevári temető halottas-
házából akarták eltemetni egy kapos-
vári iparos fiatal feleségét, Szilágyi
Czulánét. A fiatalasszony a kórház-
ban halt meg és halálát tüdővész okoz-
ta. Mielőtt a koporsót lezárták volna
a hozzátartozók különös jelenséget
észleltek a halotton. Az ajka és a füle
szokatlanul piros volt és az arcon sem
látszottak a halál jelei. A gyászolók
között csakhamar elterjedt a hír, —
hogy a fiatal asszony tetszhalott. A te-
metésre érkező papot arra kérték,
hogy várjon a szertartással, míg az
orvos megérkezik és megvizsgálja a
halottat. A fiatal asszony apja Kapos-
várról hívott orvost, aki azonban meg-
állapította, hogy a halál tényleg be-
következett. Ezután aztán megtörtént
a temetés.

— Olajnyomok a hajduszoboszlói
mélyfúrásnál. Hajduszoboszlóról ír-
ják: A hajduszoboszlói 2. számú mély-
fúrásnál 1500 méter mélységben jár-
nak. Szakértők állítása szerint az olaj-
nyomok már kezdenek mutatkozni, a
fúró által felhozott iszap ugyanis erő-
sen benzinszagú. Ha az iszapot nyomás-
alá veszik, sűrű, barnáskék, olajszerű
folyadék préselődik ki belőle. Gáz is
mutatkozik nagy mennyiségben. Ha a
jelek nem esznek, a hajduszoboszlói
olajkutatás eredményes lesz.

— Kiss István előadása „A XX.
század és az ember” címen, a Ke-
resztény Egyesület Szövetségben. A
Keresztény Egyesület Szövetség kul-
turstje hatalmas siker jegyében
zajlott le. Dr. Balázs Imre megnyitó
beszéde után Kiss István tartotta
meg rendkívül érdekes előadását:
„A XX. század és az ember” címen.
Az élvezetes előadás keretében hosz-
szasan ismertette az ember helyzetét
a mai társadalomban, külön ismer-
tetve a századformálta embertün-
sok sajátosságait. Az alapos készült-
ségre és nagy anyagismeretre valló,
rendkívül élvezetes előadás megéri-
demeit sikert aratott; a közönség
hosszasan ünnepelte az ismert, nagy
tehetségű fiatal írót. Farkas Tibor
sikerként megemlékezése után Veres

Imre adott elő egy monologot, nagy
tetszés mellett. A műsor legkiemel-
kedőbb száma Végh Rózsa kiváló
szavata volt, aki Kiss István ver-
sejébe „Azért élünk...”. Élet, hazudj
nekem” és „Felhők” ciklusból adott
elő nagy siker mellett. Zsigarai Ist-
ván záró-szavával ért véget a nagy-
szerűen sikerült est, amelyet minden
hónapban meg fognak ismételni. A
további estekre sikerült újra meg-
nyerni a rendezőségnek Kiss Ist-
vánt, aki legközelebb társadalmi
problémákat boncolgat, ismertem él-
vezetes módján, Farkas Tibort s a
debreceni tudományos és művész-
társadalom több jeles tagját.

— Nyiregyháza temették el Klis
Lajost, a hírneves pedagogust. Klis
Lajos, hírneves pedagógus, aki a sü-
ketnémák oktatása terén elévülhe-
tellen érdemeket szerzett, 64 éves ko-
rában meghalt. Holttestét Nyiregy-
házára vitték, ahol a harctéren hősi
halált halt és ideiglenesen Budapes-
ten eltemették fiával, ifj. Klis Lajos-
sal egyidőben temették el hétfőn dél
után 3 órakor, a nyiregyházi morgó
temetőben. A temetési szertartást
Nagy Lajos református lelkész vé-
gezte. Megható beszédet mondott a
fiával együtt sirba szálló Klis Lajos
sírja felett. A temetésen a rokonsá-
gon és a gyászoló közönségen kívül
testületileg megjelent a debreceni
siketnéma intézet tanári kara, akik-
nek nevében Markovits Arpad mon-
dott búcsubeszédet.

— Január hó 31-ig be kell jelenteni
az ebeket. Az ebtartási szabályrende-
let 6 §-ára utalással, felhívja a városi
adóhivatal az eb-tulajdonosokat, illet-
ve eb-birtokosokat, hogy a birtokuk-
ban levő ebeket január hó 31. napjáig
bejelenteni, eb-barcájukat kiváltani és
eb-adójukat befizetni el ne mulasszák.
Figyelmezteti a városi adóhivatal az
eb-birtokosokat arra, hogy a bejelen-
tés, valamint az eb-barca ki nem vál-
tása kihágási eljárást, az ebadó ki
nem fizetése pedig végrehajtási el-
járást von maga után. Bejelentésüket
naponként, a hivatalos órák alatt, a
városi adóhivatal azon kerülete veszi
tudomású, illetve fogadja el, melyben
az eb-birtokosa lakik. Városi adó-
hivatal.

.....
x Singer varrógépek kizárólag
nálunk kaphatók! Singer varrógép
fióküzlet, Debrecen, Piac ucca 79. sz.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél,

melyeket romlott élelmiszerek, vala-
mint túlsok ivás és dohányzás, vagy
morfium és kokain élvezete idéz elő,
a természetes „Ferencz József” keser-
rűviz használata fontos segédesz-
közt képez. Híres orvostudományi
könyvekben felsorolják azt is, hogy
a Ferencz József víz többek közt
ólm mérgezésnél meggyógyítja a
makacs székrekedést, mely a kínos
göresöknök egyik okozója. Kapható
gyógyszertárakban, drogeriákban
és fűszerüzletekben.

VÁSÁROK JEGYZÉKE.

Allat- és kirakodóvásárok:

Január 9-én: Máty. Polgár,
Ivánegerszeg (sertésvásár nincs).
Január 10-én: Edelény, Keszt-
hely, Nagyléta, Rum, Tiszaluc, Za-
lalövő (sertésvásár nincs).
Január 11-én: Derecske. Állat-
vásár: Mezőberény.
Január 12-én: Kirakodóvásár:
Mezőberény. Állatvásár: Hódmező-
vásárhely. Sertésvásár: Kistelek,
Debrecen.
Január 13-án: Cegléd. Kistelek
(sertésvásár nincs). Ló- és kirako-
dó vásár: Debrecen. Kirakodó vá-
sár: Hódmezővásárhely.

Teljes tanácsülés

a debreceni törvényszéken

Tegnap délben tartotta meg a deb-
receni kir. törvényszék dr. Kesserü
Lajos kir. törvényszéki elnök elnök-
lete alatt az évnnyitó teljes tanács-
ülést, amelyen a törvényszék bírái
és jegyzői teljes számmal megjelene-
tek.

Dr. Kesserü Lajos kir. törvény-
széki elnök visszapiantást vetett az
elmúlt év történetére. Örömmel em-
lékezett meg azokról a kinevezésekről
és kitüntetésekéről, amelyek a tör-
vényszék egyes bíráit érték és kegye-
letes szavakkal emlékezett meg az
elhalt Szokolay János, irodafő-
igazgatóról, akinek emlékét a teljes
ülési jegyzőkönyvében is megörökít-
tették.

Ezután sorsolás után megalakult
a bírósági és jegyzői fegyelmi bírósá-
g.

A bírósági fegyelmi tanács tagjai
lettek: Rózsa Lőrinc és dr. Jankó-
vich Jenő; póttagjai: dr. Serly Jenő
és dr. Balogh Béla.

A közjegyzői fegyelmi bíróság
tagjaivá: dr. Sebestyén Györgyöt
és Rézler Ervint; póttagjaivá Fülöp
Károlyt és dr. Buday Sándort sor-
solták ki.

Ezután a teljes ülés megválasz-
totta Kovács József kőművesmes-
tert építkezési, Kesztyűs Lajos gaz-
dasági akadémiai tanárt gazdasági
számartási s becslestani, May Imre
gépészmérnököt malomipari, vitéz
Szegedy György memőnköt elektro-
technikai és vitéz Kanabé Dezső ta-
nárt rovarvartani szakértővé.

Több hivatalos ügy letárgyalása
után a teljes ülés véget ért.

Felnyúlt a polcra és kifiamodott

a válperece. Tegnap délelőtt különös
baleset történt a tűzraklaktanya műhe-
lyében. Schatt Tamás, 35 éves szij-
gyártóság, munkaközben felnyúlt
valami szerszámmal a feje felett levő
polcra. Hirtelen valami pattanást ér-
zett a vállpercében és a következő
pillanatban hangos fájdalomkiáltással
a vállához kapott másik kezével. Mi-
után munkástársai nem tudtak rajta
segíteni és a fájdalom egyre elviselhe-
tellenebb lett, telefonáltak a mentőkér-
tők, akik a sebészeti klinikára szállították.
Ott az ügyeletes orvos megállapította,
hogy kifiamodott a vállperce. Miután
a fiamodást helyreigazították, saját
lábán tért vissza munkahelyére.

SPORTHIREK

Uto'so merkozeset is megnyerte a Bocskay Athénben

A Bocskay görögországi turájának utolsó mérkőzését is megnyerte. Ellenfele a Phanatheneikosz nevű csapat volt, amellyel revánsmérkőzést játszott a Bocskay és 3:1 (2:1) arányban győzött is. — A gólokat a kitűnő Szőke (1) és Vincze (2) rúgták.

A Bocskay csapata most már befejezte turáját és hazafelé indul. — Az érkező pontos ideje még nem ismeretes, — de egészen bizonyos, hogy Debrecen társadalmi ünnepélyesen fogadja a görög földről diosóságesen hazatérő Bocskay csapatát.

LISSZABONBAN

a Ferencváros csapata 4:1-re győzött a Viktória csapat ellen.

Debreceni birkozők sikeres szereplése Budapesten

A Magyar Birkózó Szövetség szombaton és vasárnap rendezte meg Budapesten az országos ifjúsági bajnokságot, amelyen a Debreceni Torna Egyesület, Debrecen legérettebb sportegyesülete három jóképességű versenyzőjét indította, mégpedig a legteljesebb sikerrel.

A helysúlyban Weisz Imre indult, akivel együtt 41 indulója volt a mezőnynek. Ebben a hatalmas mezőnyben hallatlan küzdelem zajlott le a bajnokságot és a tehetséges DTE birkózó holtversenyben az első helyre került, de a bajnokságot folyó döntőmérkőzésben lepontozták és így második lett. Szósz szerint ugyanez volt a helyzet a könnyűsúlyban is, ahol a tehetséges Szőke Sándornak 39 ellenféllel kellett megküzdenie. Szőke is holtversenyben került az első helyre, de őt is elérte a lepontozás sorsa és neki is meg kellett a bajnokság helyett a második helyet elégednie.

A DTE harmadik versenyzője még küzd a döntőben és ő szereplése csak később fog eldőlni, miután a többi súlycsoport küzdelme még nem fejeződött be.

A DTE agilis vezetőségét minden elismerés megilleti az országos viszonylatban elért kiváló eredményére, amelyet birkózói produkáltak, külön elismerés jár ki azonban Vargha Gyulának, aki mint amatőrtréner az utolsó hetekben irányította bajnokságra készülő versenyzők munkáját.

A KLASZ. fellebbviteli bizottságának határozatai.

Érdekes ügyek kerültek letárgyalásra az Alsóvetségi fellebbviteli bizottságának legutóbbi ülésén, amely két elmaradt bajnoki mérkőzés pontjait felett döntött másodfokon. A Nyőtte—Nymtk bajnoki mérkőzés két pontját az elsőfokon ítélkező intézőbizottság a Nymtk javára írta, miután a Nyőtte kétszer sem állt ki a mérkőzésre, annál is inkább, mert játékiroga 4 társesülettel szembeni tartozás ki nem fizetése miatt fel volt függesztve. A fellebbviteli bizottság azonban azon az állásponton volt, hogy bajnoki pontokat nem lehet a zöld asztalnál osztogatni, ezért helyt adott a Nyőtte fellebbezésének és a mérkőzést lejátszani rendelte. A Buse DTE bajnoki mérkőzés ügyében már más volt a bizottság feloldása. Itt is intézőbizottság megállapítása szerint mindkét egyesület egyformán felelős a mérkőzés elmaradásáért, ezért azt újra lejátszani rendelte. A fellebbviteli tárgyaláson, amelyen a Buse képviselét-

ben Rákos Győző, mfg a DTE képviselőjében senki sem jelent meg, mindkét fél fellebbezése tárgyalás alá került, de mfg a DTE fellebbezésének nem lett eredménye, addig a Buse-é sikerrel járt és a fellebbviteli bizottság a mérkőzés két pontját 0:0 gólaránnyal a Buse javára írta. A DTE a határozat ellen fellebbezéssel él és így az ügyben végső fokon a budapesti Országos Fellebbviteli Bizottság fog határozni.

Felkérem az összes debreceni ifjúsági futballcsapatok intézőit, hogy f. hó 13-án, délután fél 4 órakor a „Gambrinus” éttermében jelenjenek meg, a tavaszi éremmérkőzés megbeszélése végett.

A Málkogyári Torna Egylet intézője.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsdé.

A budapesti árutőzsdé mai hivatalos árfolyamai: Búza tiszavidéki 77 kg-os 23.45—23.60, 78 kg-os 23.70—23.85, 79 kg-os 23.95—24.05, 80 kg-os 24.05—24.15, felsőtiszai 77 kg-os 23.30—23.45, 78 kg-os 23.55—23.70, 79 kg-os 23.75—23.85, 80 kg-os 23.85—23.95, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 23.05—23.20, 78 kg-os 32.30—23.45, 79 kg-os 23.55—23.65, 80 kg-os 23.65—23.75, pestvidéki 77 kg-os 23.10—23.25, 78 kg-os 23.35—23.50, 79 kg-os 23.60—23.70, 80 kg-os 23.60—23.80.

Rozs pestvidéki 21.50—21.60, más 21.50—21.60, Árpa Ia 24.75—25.25, közép 24.25—24.75, sörárpa felvidéki 26.50—27.00, egyéb 26.00—26.50. Köles 25.00—25.50. Repce 45.50—46.50. Zab Ia 24.00—24.50, közép 23.25—23.50. Tengeri tiszai 26.15—26.50, egyéb 25.25—25.50. Korpa 18.25—18.50. Lucerna 140—160. Lóhere 170—180, arankás 140—150.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 24.30, 24.34, 24.24, 24.14, 24.04, 23.98, 23.96, 24.06, zárlat 24.04—24.06; májusra 25.16, 25.24, 25.14, 25.10, 25.00, 24.88, 24.82, 24.94, zárlat 24.94—24.96; októberre 25.20, 25.24, 25.18, 25.28, 25.04, 25.02, 25.10, 25.16, zárlat 25.14—25.16.

Rozs márciusra 22.84, 22.96, 22.86, 22.76, 22.80, zárlat 22.80—22.82; májusra 23.80, 23.76, 23.72, 23.66, 23.60, 23.56, zárlat 23.60—23.62; októberre 23.12, 23.10, 23.04, 23.10, 23.04, 23.20, 23.16—23.18.

Tengeri májusra 28.00, 27.98, 27.94, 27.92, 27.90, zárlat 27.88—27.90; júliusra 27.96, 27.98, 28.00, 27.96, 27.82, zárlat 27.72—27.76.

Debreceni állatvásár.

A lóvásáron a felhajtás közepes volt. A kereslet a jó lovakban nagy volt, mivel kevés jó ló volt.

A város egy árverésen 890 pengőért adott el egy 3 és fél éves lovat. Kutjának való lovak ára 25—35 P közt mozgott. Súlyos ló husa bőr nélkül 5 pengő.

A marhavásáron a felhajtás közepes volt. Vágómarha kilogrammonként 70—76 fillér, míg a szopós borjú 100—120 fillér körül mozgottak.

Jármos ökrök 600—1000 pengőig. Fejőstehén 200—650 pengőig.

Vasárnap országos vásár lesz. A sertésvásár szombaton, a lóvásár vasárnap és hétfőn, a marhavásár pedig hétfőn lesz.

VALUTÁK.

Angol font	27.88
Belga frank	79.82
Cseh korona	17.—
Dán korona	153.15
Dinár	10.03
Dollár	572.60

Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.65
Lengeyl zloty	64.40
Lei	3.47
Lira	30.15
Német márka	136.60
Norvég korona	153.10
Oszták schilling	80.08
Spanyol pezeta	93.90
Svájci frank	110.55

Szerkesztői üzenetek

Lengyel József. Jogos panasza minden tekintetben, megbotránkoztat minket is és nem tudjuk elképzelni a késedelem okát. Mi ismételtlen megteszünk minden lehetőt és eddig se rajtunk mult a késedelem. Szives türelmét kérve hisszük, hogy el lehet intézni véglegesen az ügyet.

Egy régi olvasó. Kívánságukat készséggel teljesítjük és a vásárok jegyzékét ezután rendszeresen közöljük.

1361—1928. vsz.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 18,527—1928. sz. alatt kelt kielégítési végrehajtást rendelő végzése folytán Krausz Dezső javára 1800 P tőke s járulékal erejéig 1928. évi november hó 13. napján végrehajtás útján lefoglalt és 1300 pengőre becsült ingóság, u. m.: esőplőgép a nyirbátori kir. járásbírósnak Pk. 6518—1928. sz. alatt kelt árverést rendelő végzése következtében Pircze Rózsánál a helyszínen 1929. évi január hó 11. napján délután 2 órakor nyilvános bírói árverésen el fog adatni.

Nyirbátor, 1928. évi december hó 24. napján.

Vass Béla

kir. járásbírósnak végrehajtó.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZANTÓLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Fiatal

független úri asszony házasság céljából megismerkedne korekt úri emberrel. — Leveleket „Katóka” jellegre a kiadóba kérek. xx

Allást kereső nő

Okleveles

szülész nő bejegépolónőnek ajánlkozik vidékre, tanyára is elmegy. Értekezni Kut ucca 90. 1478

Allást kereső férfiak

Malmászatban

és gabonaszakmában perfekt könyvelő hosszú gyakorlattal, szerény igényekkel elhelyezkedést keres. Szives megkeresést lapunk kiadóhivatalába „Dunántul” jellegre kér. xx

Alapos

gyakorlattal rendelkező mérlegképes könyvelő és levelező Debrecenben keres elhelyezkedést. Szives válaszokat kiadóhivatalunk „Mindig a jövő” jellegre továbbít. xx

Betöltendő állás nők részére

Allandó

mindenes, vagy bejáró ki főzéshez ért, január 15-ére, vagy elsejére, hosszú bizonyítvánnyal felvétetik, Miklós ucca 8. szám. 1493

Bejáró

leány fél, vagy egész napra keresetik. Hunyadi ucca 8. irodában. 1482

Gyermekszertelő

Idősebb nő, jó bizonyított házzvetetődőnek keresek, ki intelligens és garanciaképes. Cím a kiadóban. 1461

Betöltendő állás férfiak részére

Gyakornokot,

kereskedelmait végzett jómegjelenésű fiatalembert felvesz fővárosi pénzügyintézet fiókja. — Ajánlatokat „Fővárosi” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 1467

Nyugdíjasok!

Jelentkezzenek a Phönix biztosítónál, Simonffy u. 1., hol fixfizetéses pompás mellékkeresetre tehetnek szert. Nyugdíjas vasutasok, altisztek különösen előnyben részesülnek. 1479

Ajánlat

A legolcsóbb

tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szének között a legjobb, házi tüzelésre. Kapható házhoz szállítva is, Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó ucca 28. szám. Telefon 4—49 13-a

Figyelem!

A mai naptól férfi cipő talpatás 3.50, női 3 P. Fejelés 8 P-től prima anyagból készül. Czi-czó János, Piac u. 63. 42-a

Angol, francia, német anyanyelvű diplomás tanterők tanítanak a dr. Fejes Nyelviskolában. József kir. herceg u. 12. szám. 1030

Kapuzta,

savanyított, gyalult és fejes kapható Deutsch féle üzletekben. 16a

Alkalmi

ajándéknak legszebb, legolcsóbb: „Anny” katalógus. Ot pengőtől pazar választékban. Alakítás 3 pengőért. Győződjön meg Csapó u. 47. sz. alatt. 50a

Ugorka

savanyu, vizes, kimérve és 5 literes üvegekben a legolcsóbbban beszerezhető Lindenfeldnél, Döngfeldtér. Telefon 79. 43-a

Sikerült

egyik legkiválóbb pesti férfi hőlgyfodrászt — Debrecenbe lekötöni. Páratlanul szolid, olcsó árak mellett áll a hőlgyközönség rendelkezésére a Carola Hőlgyfodrász és Manicur Salonban. Iparkamara épület. Iskolaszerveknek 50 fillér hajvágás. 1837

Zálogkölesönöket

folyósítunk mindenféle kereskedelmi áru és ékszerekre a legelőnyösebb feltételek mellett Zalogház, Hunyadi u. 14. szám. 38-a

Csillárokat

gyárt, legolcsóbb áron elad. alakítást és új színezést vállal: Pöldvári. Széchenyi u. 35. szám.

PATRANYI, EGERET, poloskát, svábbugarat szonnal irthat társélynos védett kiváló minőségű írtőszettel. Nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletében, Piac u. 10. szám. Bikkák szemben. Saját értekezésben győződjen meg!

Heneserek,

díványok, matracok legolcsóbban kaphatók, javításokat elvállal — Bathvány ucca 7. Névák György kárpitos Tanuló felvétetik. 38a

IRÓGÉPELNI
megtanulhat, saját munkáját végezheti, irógépet kölcsönön kaphat. **Olcso árak.** Domb u. 17. 1012

Órajavitások
darabja két pengőtől, jótállással. Ékszerék készítése és javítása, Óraüzem. Csapó uca 12. szám. Cimre kérem ügyelni. 1502

Soffőr-
vizsgára szakszerűen, műhelygyakorlattal. **csok** Kiss gépműhely 18 év óta fennálló soffitőiskolája készít elő. Ha hivatalos soffitőr akar lenni, csakis műhelygyakorlattal tanul. Erzsébet uca 20. Telefon 9 01. 33-a

I. rendű
füzelőanyag beszerzés úgy porosz, mint hazai szénekben, valamint aprított tüzfában Háy Károly és Fia cégnél. 16-2-ef kir. herceg uca 38. Iroda telefon: 276. Rakó utca telefon 15 52 44 a

30 fillér
jőminőségű búza-kenyérliszt, Horváth lisztraktárban, Dégenfeld-tér 1. szám. Friss tengeri liszt állandóan kapható. Fűszerárak dísznövények legolcsóbban kaphatók. 1999

Hó- és sárcipőjavítások
felelősség mellett készülnek. Villanyverőre berendezett üzemből. Szandor. Deák Ferenc uca 21. sz. 21-a

Már
most szerezz be női kalapszükségletet. Átalakításokat gyorsan eszközöl. — „Bubi” kalapszalón. — Csapó uca 65 sz. 25a.

Hó
sárcipő javítást a legolcsóbban és a legjobban készíti Bodnár, Csapó uca 68. 21-a

Figyelem!
Jó házi koszt kapható, ebéd-vacsora havi 40 P. Ebéd 1 P. vacsora 40 f. Honvéd u. 2. 1447

Hó- és sárcipőt
javít. Cipőtalpalás krupnából 3 P. Kovácsnál, Werbőczy u. 2. 1424

Irény
szalon, Batthyány u. 10. Ondolálás, manikűr hajmosás, hajvágás. — Olcso árak. 1444

Tejet
naponta 30-40 literig állandó szállítással ajánlok. Rákóczi uca 20. szám. 1455

Varrógépek
javítását — bármilyen rendszerűt — szakemberrel. Nagy műszerész, Simonffy uca 16. Telefon 6-63. 11a

Házi koszt
kötő 80 fillértől 1.40 fillérig. Bentékezésre és kihordásra kapható. Kut uca hatvankettő. 1-a

Halló! **Halló!**
Már megjött a tavaszi újdonság, selyem kalapok 5 pengő, filc szalaggal 6. selyem, vagy filccel kombinálva 7. díjat szalma tokok 8. minden színben. Alakítás 3 pengő, Csapó u. 47. szám. „Anny” kalapszalón. 50-a

Tölggyfa,
bükfka, felvágva, hárhoz szállítva, porosz közszer legolcsóbban megrendelhető. Telefon 15-18 Varga uca 11. szám. 1492

Tégla eladás,
nagy mennyiségben megrendelhető, szállítást is elfogad, Nyulási téglagyár, iroda Borz uca 5. szám. 1497

Berentei
salgótarjáni, tatabányai brikett, szalon porosz szén és bányakösz — legolcsóbban, II. tüzfifa 3.60 P. Felvágva, szállítva Grünfeldnél, Csapó u. 16. Telefon 982. 6a

Hó- és sárcipőt
legtökéletesebben javít Orbán gummiüzem, — Piac uca 9. sz. kapu alatt. 24a

15-től
naponta 20 liter tej házhöz szállítva kapható. Cim a kiadóhivatalban. 1469

Berentei szén
porosz szén, kocsz, tüzfifa felaprítva legolcsóbb napi árban — Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 12-04. 1472

Borotválás 20 f.
Hajvágás 30 f. Fazonra 40 f. Speciál bubi és habi hajvágás 40 f. — Miklós uca 53. Toma 1466

Disznóöléshez
szó és pácoló dézsák, zsíros hordók legjobb minőségben, javítások jutányosan készülnek báró Györfly telepén, Nap u. 4. Telefon 12-83. 1484

Instruktorok
vagy magántanulók első készítésére olcsón vállalkozik fiatal tanár. Cim a kiadóban. 1490

Lakás kereslet

Clubhelyiséget
4-5 szobával keres — előkelő egyesület területén. Irásos ajánlatot lefrással kiadóhivatalunkba kér — „Clubhelyiség” jelíggel. 32a

Május 1-re
keresek 2 szobát előszobával s mellékhelyiségekkel. Nap u. 4. sz. 1485

Kereslet
Egy
fiatal farkas kutya találtatott. Tulajdonosa a szemklinikán átveheti. 1477

Ezer,
ezeröttszáz pengő privát kölcsönt keresek. Értesítést „Kölcsön” jelíggel a kiadóba kérek. — Személyesen megjelölnék. (x)

Kútszivattyú
jékarban levő szívónyomó kútszivattyút keresek megvételre. — Homok uca 31. szám, 2-ik ajtó. (p.)

Kétszobás
előszobás lakás február elsejére kiadó. Arany János uca 23. 1465

Két
modern szoba előszobával kiadó. Némethné, Csapó uca 26. 1470

Kiadó
Kigyó uca 31. szám alatt 2 szoba, konyha. Értekezhetni Kigyó uca 28. sz. 1481

Vidéki
város központjában kiadó két irodai vagy rendezőhelyiség. Cim a kiadóban. 1443

Butorozott szoba
Butorozott
szoba konyhahasználattal kiadó. Darabos uca 9. szám. 1489

Különbejárato
szépen bútorozott szoba 1-2 úrnak, lehetőleg ellátással kiadó, — Rosenberg, Sas uca 2. szám. 1501

Egy
fiatal ember teljes ellátásra fölvetetik. Értekezni Honvéd u. 2. kifőzészben. 1448

Butorozott
szoba kiadó, Bercsenyi uca 37. sz. 1228

Különbejárato
butorozott szoba teljes ellátással is azonnal kiadó. Sarok uca 12. 1440

Különbejárato
csinosan butorozott szoba fürdőszobahasználattal 1 vagy 2 ur részére kiadó. Simonffy u. 38. 1458

Üzlet,
műhely, raktár

Fodrász üzlet
jó forgalmu helyen átadó. Értekezni lehet Csemete uca 21. szám fűszerüzletben. 1491

Kiadó
száraz, villannyal bevezetett nagy pince műhelynek. Péterfia u. 8. 1486

19 év óta
fennálló szatocsüzet kiadó. Vigkedvű Mihály uca 34. Értekezhetni 1 órától fél 3-ig. 1471

Eladó
Piac uca legforgalmasabb helyén jömenetelű hentes- és mészárosüzlet — berendezéssel együtt. Cim a kiadóban. 1480

Üzlethelyiség
Csapó uca 41. szám, (Rákóczi uccával szemben) kiadó. Értekezni lehet kizárólag a tulajdonossal, Szent Anna uca 7. szám. 1488

Eladó ingóság

Szép
massziv ebédülő, olcsón eladó, Sas uca 4. I. e. 3-ik ajtó. 1500

Fekete
férfi télikabát, két pulituros ág eladó, Csillag uca 34. sz. 1494

Üvegezett
zárt hintó, jutányos áron eladó, Debreceni Működgyár, Fürdő uca 2. szám. 1-a

Egy
modern, komplett, alig használt csontszinű háló elutazás miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1475

Csuknem
uj frakköltöny jutányosan eladó. Cim: Gázgyár, portás, este 5-6. kor. 1234

Trágya
szekérszámra eladó, 8 csomó csutka, 8 öl tőrek helyszinen feletve ingyen alommal eladó. Böszörményi-ut 32. 1476

Eladó
használt hálószobabutor és nagy ebédőasztal, 2 szekrény, székek. Timár uca 20. szám. xx

Gázkályha
eladó. Megtekinthető Bőhm Ferenc könyvkereskedésében, Piac uca 7.

Eladó
polituros szobaberendezés. Megtekinthető 1-3-ig vasárnap egész nap. Szepességi uca 35. Vacháné. 7-a

Eladó
plüss diványok, Thonet garnitur, többféle kárpitos árak. Simonffy uca 4. Préz kárpitos. 2a

Csontszinre
zománcozott igen szép hálószoba olcsón eladó. Boldog festőmester, Széchenyi uca 3. sz. udvarban. 1416

Eladó ház
Eladó
bőrgarnitúra, hencserrek, matracok, javításkat vállalok. Miklós u. 31. Mandel kárpitos. 3a

Ház
eladó Kazinczy uccán 4. számú. Modern épület. Pataky. 1433

Miklós uccán
ötszobás családiház, minden modern kényelemmel, nagy kerttel, eladó. Felvilágosítást ad dr. Sebestyén ügyvéd, Piac uca 49. 41-a

Eladó
hatszobás családi ház azonnal beköltözhető. Károly Ferenc József-ut 9. sz. Ügynök kizárva. 1187

Eladó
Nyil uca 65. számú ház. — Értekezni lehet Nyil uca 25. szám, II-ik ajtó. (v)

Basahalom uca 21.
számú 1091 négyszögöl területű ingatlan, esetleg 2 darabban is, nagyon kedvező feltételek mellett eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kosuth u. 8. sz. 12a

Eladó állatok

Egy
160 kg. zsirsértés kihasztva fele eladó. — Óvoda uca 16. 1483

Négy darab
fiatal zsirsértés eladó. Eötvös uca 64. 1496

Apróhirdetést
feladóknek
JANUÁR
HÓNAPBAN
50 órát és 100 darab színházjegyet osztunk ki.

A mai napon apróhirdetés feladása alkalmából jutalmat kaptak a következők:

Órákat kaptak:
Zsebórát:
1501 számú apróhirdetésre: Polacsek Pál, Sas uca 2.

Színházjegyeket kaptak:
1479 1489 1496 1499 számú apróhirdetés feladói.
Jutalom osztás minden nap!

Huszezer pengő!
keresek tiszteres tehermentes ingatlan fedeztetel pár évre. Cim a kiadóban. 1192

Kiadó lakás

Kiadó
2 szoba, konyha és egy szoba, konyhas lakás. Hadházi-ut 19. 1468

A főtéren
3 szobából álló lakás mellékhelyiségekkel, olcsó lakbérrel kiadó. Cim a kiadóban. 1473

Kiadó
azonalra két udvari szoba, konyha, speiz, fűkamara, Csapó uca 69. szám. 1495

Szolló
jobb nőnek butorozott szobát, esetleg mint lakótárs is lehet intelligens lánnyal, Hatvan uca 36. keresztpülete. xx

Különbejárato
szoba, konyha, butorozva, azonnal kiadó, asztaspór eladó, — Bethlen u. 3. 1498

Uccal
butorozott, világos, tágas szoba kiadó, Messter uca 31. 1499

Kvartélyos
felvétetik ellátással. — Kétágyas butorozott szoba kiadó. Honvéd uca 9. Kovácsné. 1474